

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๙๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ใครคิดอะไรออกหรือยัง

นางกิริณา สุมาวงศ์ : ท่านคะอยากจะมาฟังท่านคะ และเดี๋ยวดิฉันจะขอกลับ
เพราะว่ากลัวแพร่เชื้อเพราะว่าคุณวิระติดไปแล้วคะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ จะขอเรียนท่านประธานว่า
เมื่อวานนี้ที่ท่านประธานไม่อยู่ก็ได้คุยกัน ที่ท่านประธานได้บอกให้เราประชุมต่อก็มีเรื่องของ
การรวมกลุ่มที่เสนอความเห็นมาอะไรต่าง ๆ ที่มีศักยภาพที่เราจะได้ตอบกลับไป แล้วก็เราจะได้
คิดว่าเราคงจะได้สนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญของเรา ก็มีเรื่องของสหกรณ์ต่าง ๆ เรื่องกลุ่มสหกรณ์
ที่เราก็ได้เขียนลงไปในเรื่องของเรา เรื่องสหกรณ์ที่เราจะให้การดูแลสนับสนุน แล้วก็ก็มีเรื่องของ
สวัสดิภาพ เรื่องกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอะไรต่าง ๆ นะครับ เราก็เขียนให้แล้ว เราก็คงจะได้ใจจากกลุ่ม
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แล้วก็กลุ่มสตรีกลุ่มใหญ่ของอาจารย์จюри ที่คาดว่าจะได้คะแนนเสียงสักประมาณ
๑๐ ล้านขึ้น นอกจากนั้นก็ยังมีหลายท่านที่ได้ให้ความเห็นว่าเราควรจะต้องจัดหเวลาขณะนี้ที่เราควร
จะปล่อยต่าง ๆ ที่เราพิจารณาไปมาก่อนแค่นั้น ดูจัดหเวลาเพราะว่าถ้าเราไปบอกเสียตอนนี้
เดี๋ยวก็กลับมาขอใหญ่ คล้าย ๆ ว่าเขาก็ดูว่าที่เขาขอไปเราให้เขาไปพอได้เสร็จสรรพเดี๋ยวก็ไปขออีก
ทีนี้เราจะรับไม่ไหวแล้ว เราก็ต้องจัดหเวลาเหมือนกัน เช่นเรื่องสิทธิเสรีภาพ เรื่องศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ เราก็นิ่ง รู้สึกเขาก็ได้ตามที่ต้องการแล้ว แล้วก็จจะนิ่งแล้ว แล้วก็สามารถที่จะทยอย
ออกไปได้ ดูตามจัดหเวลานะครับ แล้วก็เรื่ององค์กรชุมชนต่าง ๆ เราก็ตอบโจทย์เขาไปแล้ว
เรื่องเปลี่ยน พึง เป็น ต้อง เราก้ทำให้แล้ว ต่อไปก็อาจจะมีเรื่องประมงพื้นบ้านอะไรที่เราจะต้อง
พิจารณาต่อไป ที่เราได้คุยกันบ้างแล้วเมื่อวานนี้ มีท่านหนึ่งที่เป็นที่บอกว่าตอบโจทย์ตรงประเด็นหรือ
เปล่าหน้าครับ รู้สึกจะท่านปลัดนครชิตใช้ไหมครับที่บอกว่าเราตอบโจทย์ตรงประเด็นหรือเปล่า
ที่เมื่อวานนี้คุยกันหน้าครับ แล้วก็คล้าย ๆ ว่าเราตอบโจทย์ที่เขาต้องการ ถ้ามามาตรง ตอบโจทย์ตรง
หรือเปล่า เราก้ต้องระวังให้ดี แล้วก็หลายคนก็เห็นว่ารอให้จบหมวดก่อนแล้วค่อยทยอยออกไป

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

release ส่งไป เช่น ต่อไปก็มีเรื่องของกลุ่มการสื่อสาร เป้าหมายของการสื่อสารอะไรต่าง ๆ นะครับ แล้วก็อีกอันหนึ่งคุณโมงก็บอกว่าเรื่องการเมืองไม่ค่อยมีปัญหา เพราะว่าเดี๋ยวลับตาห์แรกของมีนาคมเราก็จะได้พิจารณากันแล้วนะครับ อาจจะต้องมานั่งทบทวนอีกทีว่าเรื่องของหน้าที่ของรัฐที่เราบอกว่าถ้ารัฐละเลยไม่ทำหน้าที่ตามที่เขียนไว้ในร่างรัฐธรรมนูญประชาชนมีสิทธิฟ้องตรงได้เราก็เป็นห่วงกันนะครับว่าถ้าเราไม่มีกลไกอะไรที่ถ่วงการของการทำงานที่ประชาชนเขาเห็นว่าเขาถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพอะไรต่าง ๆ เขาจะมาฟ้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานของรัฐ ที่นี้ศาลรัฐธรรมนูญก็จะรับงานไม่หวาดไม่ไหวแล้ว เราควรจะมีกลไกอะไรสักอย่างที่จะคอยถ่วงการเพื่อไม่ให้ประชาชนที่จะใช้สิทธิตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญมาฟ้องตรงทำให้รัฐไม่ต้องมาทำการทำงานอะไรเลย มาแก้คดีอยู่นี่นะครับ ก็มีเท่านี้ครับที่คุยกันเมื่อวานนี้ ตอนนั้นผมก็จะมาขอฟังท่านเล่าเรื่องไปให้เราฟังบ้างครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ผมคิดว่าที่ตกลงนั้นก็โอเคก็เห็นดีเห็นงามมันก็สุดแต่ แต่ผมคิดว่าถ้าในขั้นนี้ฝ่ายเลขานุการต้องรวมส่วนที่เราแก้ไขเพิ่มเติมเอาไว้แยกไว้ต่างหากในทุกเรื่อง แล้วก็ไปแยกไว้ในหมวดนี้เราเติมอะไรให้หมวดนี้ เพราะวันที่เราทำเสร็จแล้วเราต้องสรุปตัวนี้ให้เห็น เพราะมีฉะนั้นพวกนักวิชาการมันไม่อ่าน เขาไม่อ่านแล้วเขาก็จะใช้ร่างเดิมนี่ละมาบอกว่าเราขาดโน้นขาดนี้ เพราะฉะนั้นเราต้องแถลงออกไปให้หมดเลยว่าในการแก้ตั้งแต่เริ่มต้นมาวันนี้เราแก้อะไรไปบ้าง แล้วก็แถลงตอนไหนก็สุดแต่ ในขณะที่เดียวกันเราก็จะได้เอาตัวนี้บอกประชาชน คราวนี้เท่าที่ผมเปิด ๆ ดูถึงจะมีทยอยกันมาหลายกรณีเขามีตัวตน ประชาชนมีตัวตน แล้วสิ่งที่เขาออกมา เราก็แก้บ้างเอิญตรงกับคนอื่น อยากให้ฝ่ายคุณนาถะเมื่อไปทำตารางนั้นเสร็จแล้ว เอกสารพวกนั้นเก็บหรือแยก แยกแล้วเดี๋ยวกทำฟอร์ม ฟอร์มว่าตามที่ท่านได้เสนอความคิดเห็นเรื่องนี้บัดนี้เราได้แก้เป็นอย่างไรให้เรียบร้อยแล้ว แล้วมีหนังสือถึงตัวตรงเลย ถึงตอนนั้น ๓-๔ เดือนนั้นเราทำได้ตอนช่วงระหว่างรอเขาก็จะได้เกิดความรู้สึกว่าเราเอาใจใส่กับเขา อย่างน้อยที่สุดไม่ได้เต็มที่เขาที่รู้สึกว่าเขาแค่ศนคติเขาก็จะเปลี่ยนไป ไม่โจมตี หรือถ้าอันไหนเราไม่ได้แก้ให้เขา ถ้าอธิบายได้ก็อธิบายเดี๋ยวก้อย ๆ มาดูถึงตอนนั้นเราคงพอจะมีเวลาว่างบ้าง เมื่อเข้ามาไปฟังเด็ก เด็กเขาอภิปรายเขาเสวนาผมพูดจบแล้วเขาก็เสวนา เขาก็ใช้พิธีกรของเขาเป็นคนไปชักว่าเรื่องนั้นเรื่องนี้ ฟังแล้วชื่นใจคือเด็กเขาก็พูดอะไรตามเขา อะไรดีอะไรไม่ดี แต่ที่ว่าชื่นใจคือ ๑. เขามีเหตุผล ๒. เขาอ่านละเอียดตรงนี้มันน่าอุ่นใจว่าวันข้างหน้าพวกนี้ไปเป็นศาสตราจารย์ถ้าไม่เปลี่ยนนิสัยเสียก่อน เขาจะอ่านละเอียด เขาอ่านละเอียดจริง ๆ แล้วเขาอธิบายได้เลยว่าเรื่องนี้เป็นอย่างไร-----

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

แล้วมันโยงกับตัวนี้อย่างนี้ ๆ แล้วเขาจะได้ต้อย่างนี้ หรือเขาไม่ได้ต้อย่างนี้ อะไรอย่างนี้ เขาบอกซึ่งมันน่าปลื้มใจ ผมก็ฟังเขาจนจบแล้วก็หลังจากนั้นก็จะมีรายการเพลงฉ่อย ก็ตั้งใจจะนั่งฟังเขา ดันวิทยุช่วยพ่อเด็กพูดจบก็ขอไปพูดบ้าง ผมก็เลยลุกกลับมาเลยไม่ฟัง

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านคะ เด็กระดับไหนคะ

ประธาน : มัธยมกับมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่อยู่ย่านนนทบุรี เทพศิรินทร์ กับบดินทรเดชา แล้วก็ราชพฤกษ์ เด็กพวกนี้อยู่ ม. ๖ อายุจะ ๑๘ ปีแล้ว

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับเมื่อเช้านี้หลายท่านคงได้ฟังอาจารย์บรรเจิดให้สัมภาษณ์ อาจารย์คงได้ยินได้ฟังก็ยิ่งฉายหนึ่งมันเก่าอยู่ ขนาดคนกันเองนะครับ แล้วก็ผมว่าเราต้องรีบแก้ความเข้าใจของอาจารย์บรรเจิดว่าหลายอย่างเราแก้ไปแล้ว เราปรับไปแล้วนะครับ

ประธาน : นั่นเขาใช้ของเดิม ฟัง ๆ ดูก็ยังมีไมตรี ก็ไม่ได้ว่าอะไรมาก เขาก็มองไปตามทัศนคติของเขาคงดี แต่ว่าหลายเรื่องเราก็นึกไม่ออกกว่าที่เขาบอกว่ามันไม่สมดุล มันไม่สมดุลตรงไหน แต่ว่าก็ไม่ใช่เรื่องทางวิชาการ แต่ผมคิดว่าเราคงยากที่จะทำให้พวกนักวิชาการพวกนี้เห็นดีเห็นงามกับเรา ไม่ว่าจะแก้เป็นอย่างไร ถึงแม้จะเอาคำพูดของเราออกมาใส่เลยเขาก็จ้องหาจุดโจมตีจนได้ เพราะเขารู้สึกว่าชีวิตเขาอยู่ไม่ได้หรอกถ้าหากว่าสิ่งที่เราทำไปแล้วเขารับว่ามันดีกว่าที่เขาทำ มันเป็นไปได้ไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นอย่างไร ๆ ก็ต้องทำใจ แต่ผมคิดว่าสิ่งที่เราไปพูดกับชาวบ้านได้ประโยชน์กว่า แล้วชาวบ้านไม่ได้เรียกร้องอะไรมาก เราอธิบายให้เขาฟังเป็นเรื่อง ๆ อย่าไปอธิบายเป็นมาตราเป็นอันขาด เป็นเรื่อง แล้วดูว่า audience เราเขาสนใจเรื่องอะไรเราก็พูดเรื่องนั้น แล้วเขาเข้าใจง่าย พวกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมาวันนี้เขาก็มา ผมก็บอกไหน ๆ เห็นหน้าแล้วก็บอกเสียเลยที่ขอเดิมไม่มีปัญหาหรอกนะ ง่ายนิดเดียว ความจริงแล้วจะบอกว่าอย่ามาเลยเขียนจดหมายมาคำเดียวหรือโทรศัพท์มาคำเดียวก็แก้ให้ เขาก็หัวเราะชอบใจ แค่นั้นก็พอใจแล้ว เขาก็ไม่ได้ต้องการอะไรมากไปกว่านั้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราคงต้องหาทางไปพูดกับชาวบ้านให้มากขึ้นด้วยวิธีของทางกองทัพที่เขาจะช่วยจัดให้ใช้แบบดาวกระจายแล้วจะได้ผลมากกว่า ส่วนในทางวิชาการก็ตอบเท่าที่จะตอบได้ไม่ต้องไปซีเรียสกับมันมาก แล้วหลังจากนั้นก็แล้วแต่เดี๋ยววันนี้เราก็อันนี้ของเราต่อไป เพราะว่ามีหลายท่านไปประชุมข้างนอกเดี๋ยวกลับมาแล้วค่อยคุยเรื่องไปกัน เชิญครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายนครจิต สิงหเสนี : ผมขออนุญาตท่านประธานเรื่องที่คุยกันเมื่อสักครู่นี้ครับ ผมไม่แน่ว่าเหมาะสมอย่างไร เพราะจริง ๆ ผมไปเดินฟังคุณภักดิ์กับอาจารย์เจษฎ์คุยกันแล้วก็ไปอยู่ตอนท้ายของบทสนทนา แต่มีความรู้สึกที่เรื่องสิทธิและเสรีภาพซึ่งเราได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่ง แล้วก็ใครที่ขออะไรมา มีความรู้สึกว่าเขาเคยได้อยู่ลดลงไปเราก็พยายามตอบโจทย์ที่คิดว่าหมดแล้ว แต่ไม่ทราบผมจับประเด็นถูกหรือเปล่านั้นอาจจะมึนงงประเด็นที่ยังหลุดไป ซึ่งผมคิดว่าวิธีที่ดีที่สุดก็คือให้มั่นใจว่าทุกประเด็นที่เขาเรียกร้องเราได้นำมาพิจารณาแล้ว และตรงไหนที่แก้ไขได้ ท่านอาจารย์เจษฎ์อธิบายว่า ๒ แขน อันหนึ่งก็เรื่องสิทธิเสรีภาพถ้ายังมีการเทียบกันและมีความรู้สึกของเราลดน้อยถอยลงไปประเด็นไหน ข้อท้วงติงความไม่พอใจก็ยังมีอยู่ แต่ว่าจริง ๆ แล้วของเรามีทั้งเรื่องสิทธิเสรีภาพประกอบกับหน้าที่ของรัฐ ถ้าสามารถโยงกันและชี้ให้เห็นว่าในประเด็นที่แต่ละกลุ่มแต่ละองค์กรท้วงเราได้ให้แล้ว และจริง ๆ ให้มากกว่าด้วยซ้ำ โดยผมนึกถึงคำของท่านประธาน ๒ อัน อันแรกก็คือว่าสิทธิที่เขาเรียกร้องและคิดว่ามีอยู่เราก็จะตอบสนองให้ทั้ง ๆ ที่จริงแล้วเรามองว่าวิธีเรียกร้องเดิมนั้นคือใครต้องการก็ต้องมาเรียกร้องไขว่คว้าหาเอาวิธีใหม่ที่เราให้กับทุก ๆ คนโดยไม่ต้องมาเรียกร้องเป็นกลุ่ม ๆ นั่นคือประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ก็คือวิธีการของเราวิธีนี้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะปฏิบัติอย่าเอาไปปนกับอำนาจของรัฐที่จะไม่ให้ก็ได้ที่เขา กำลังพยายามแย้งกันอยู่ แต่ประเด็นนี้ผมก็ตั้งข้อสังเกตไปว่าหลายคนก็รู้สึกยังไม่มีความไม่ไว้วางใจรัฐ โดยเฉพาะในช่วงที่มีเราเขียนว่า ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติด้วยเหตุผลว่าความไม่ไว้วางใจรัฐบาลหรือรัฐเป็นลึกลับ ๆ อยู่ว่า ๑. กฎหมายที่เขียนอาจจะไปจำกัดสิทธิอะไรเขาก็ยังไม่ทราบในอนาคต ประการที่ ๒ ถ้าเราไม่บัญญัติหรือกฎหมายนั้นยังไม่บัญญัติเขายังมีสิทธิอยู่หรือเปล่า อันนี้คือรู้สึกอาจจะจะเป็นข้อห่วงกังวล เพราะฉะนั้นถ้าเราสามารถทำให้อย่างน้อยทุกข้อ match กันได้ว่าเรารับรองอยู่แล้วแต่ในรูปใด นั่นคือประการที่ ๑ และประการที่ ๒ เรื่องจังหวะเวลาครับ ที่เมื่อครู่นี้อาจารย์กรุณาบอกว่าเมื่อเราเสร็จแล้วให้ทางคุณนาถและทีมตอบแต่ละองค์กรที่มีมาเลยให้ชัดเจนว่าเราได้ตอบสนองเขาอย่างไรข้อห่วงกังวลของเขา แล้วก็อาจจะทิ้งท้ายว่าถ้าได้อย่างที่เข้าใจตรงกันแล้วก็ขอความกรุณาแจ้งสมาชิกของท่าน รวมทั้งสาธารณชนทราบด้วยอะไรอย่างนี้ มันก็เป็นประโยชน์กับเรา และพูดถึงจังหวะเวลาว่ามองกันพวกเราเมื่อวานที่คุยก็เห็นกันว่าเมื่อผ่านเฟสนี้ไปแล้วมันก็จะมีการเมือง เรื่องของพรรคการเมือง เรื่องการเลือกตั้งเข้ามาซึ่งก็จะเป็น pressure on เรามากขึ้น เพราะฉะนั้นเรื่องสิทธิเสรีภาพและกลุ่มชุมชน องค์กรชุมชนต่าง ๆ สหกรณ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ถ้าจะ relieve pressure นี้ออกไปก่อน

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ก็คือไม่ต้องสู้ศึก ๒ ด้านจะเหมาะสมไหมที่จะรีบออกไปเลย แต่ก็มีท่านหนึ่งตั้งข้อสังเกตว่าถ้าเราออกไปแล้วบังเอิญคนส่วนใหญ่หรือกลุ่มใหญ่คิดว่าได้รับตอบสนองแล้ว ยังมีบางกลุ่มมีความรู้สึกที่เราไม่ได้ตอบสนองเต็มที่ก็จะกลับมาเรียกร้องอีกหรือเปล่า ก็เป็นข้อสังเกตอีกข้อหนึ่ง แต่ว่าเลยเรียนถามว่าท่านคิดว่าช่วงเวลาที่เหมาะสมเมื่อรัฐธรรมนูญเสร็จและเรามีเวลาช่วงว่างนิดหน่อยที่จะแจ้งเข้าไปเป็นลายลักษณ์อักษร หรืออาจจะเป็นประโยชน์ที่บางเรื่องที่ชัดเจนแล้ว เรื่องสหกรณ์ เรื่องที่ดินทำกิน เรื่องแหล่งน้ำที่จะออกไปก่อนเพื่อปลดแรงกดดันในส่วนนี้เลยครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : อันนั้นก็สุดแต่จะไปปรึกษากันเถอะ แต่ว่าอย่างไรเสียพอหลังจากเราส่งร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว เราจะเริ่มทยอยตอบไป เพราะช่วงหลายเดือนเราก็ตอบไปเรื่อยในระหว่างนั้นเราก็ต้องออกไปชี้แจง ซึ่งจะต้องพยายามทำกลุ่มคนให้มากแล้วก็ให้เป็นดาวกระจาย แต่ที่นี้ที่ตอบไปถ้าเราตอบไปเร็วเขาเองเขาก็จะไปเป็นดาวกระจายให้ เพราะเขาก็จะ happy ในส่วนที่เขาได้รับ ที่นี้ที่เป็นห่วงกันว่ามันยังไม่ครบถ้วนอะไรนี้ ผมถึงบอกอยู่เสมอว่าช่วยกันดูหน่อยได้ไหม เพราะเขารวมมาให้หมดแล้ว ผมดูคนเดียวผมคงคิด ๒ ทางไม่ได้ เลขาฯ ก็คงดูได้แต่บางอัน ฉะนั้นถ้าทุกคนช่วยกันดูหน่อยแล้วก็บอก เพราะเราดูเหมือนว่าเวลาที่ใครเขาขออะไรมาเราไม่ค่อยได้ปฏิเสธ เราใส่ ถ้าเราเจอเราก็ใส่ นึกได้เราก็ใส่ แต่ว่าขนาดอาจารย์จรัสไปแล้วยังจำได้ผมก็เอามาใส่ให้ เรื่องบางเรื่องที่เราไม่ใส่

นางจรัส วิจิตรวาทการ : ไม่ได้ลืมค่ะ นึกว่าจะใส่ในตอนงบประมาณ

ประธาน : อย่างไรก็ตามเราก็ใส่ให้ไม่ได้เช่นนั้น มันก็จะมีบางส่วนที่เขาขอลงในรายละเอียดพวกนั้นเราก็ไม่ได้ใส่ให้ แต่ว่ามันก็อาจจะมีการตกบกพร่องเพราะว่าเราก็ดูกันไม่ครบถ้วน เวลาพิจารณาไปแต่ละมาตราขอความกรุณาทุกคนช่วยดูตารางให้ด้วยว่าเพราะมันจะมี ๓ เล่ม ช่วยกันดูสักคนละเล่มสองเล่มก็ได้ เชิญอาจารย์เจษฎ์ครับ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ ท่านประธานครับ ที่ท่านนรชิตได้นำเสนอมานี้เมื่อสักครู่นี้ครับพอดีผมคุยกับพวกผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชนของต่างประเทศ คือเขาบอกว่าที่คนจำนวนหนึ่งบอกว่าการเขียนของ กรธ. คือทำให้รู้สึกได้ว่ารัฐกลายเป็นผู้นำ คือรัฐกลายเป็น leading role ในขณะที่รัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ทำให้ประชาชนเป็น leading role ไปแล้ว ถึงแม้เราจะพยายามอธิบายว่าอันนี้มันต้องการที่จะให้รัฐเป็นคนทำให้ประชาชน แต่เขาบอกว่าในฝั่งภาคประชาชนเขามีความรู้สึกว่าเขาได้เป็นคนนำมาแล้ว อยู่ดี ๆ ไปให้รัฐนำเขาอีกละ เขาก็เลยบอกว่าถ้าเกิดสมมุติว่าเรายังเขียนอย่างที่ท่านนรชิตพูด ยังคง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เขียนให้เห็นว่าประชาชนเป็น leading role แต่สิ่งที่เพิ่มเข้ามาคือรัฐเป็น implementing role คือเป็นคนที่ต้องปฏิบัติทำให้ประชาชนในฐานะที่เป็นผู้นำ ถ้าเกิดประชาชนเขาบอกเขาอยากได้ สิ่งนี้สิ่งนั้นเพราะมันเป็นสิทธิเสรีภาพของเขา รัฐก็มีหน้าที่จะจัดการให้เขาสามารถที่จะได้ตามนั้น หรือว่าสามารถที่จะใช้สิทธิเสรีภาพได้ เพราะฉะนั้นเขาก็บอกว่าอันนี้จะเห็นส่วนเพิ่มเลย แต่ว่าที่ นักวิชาการจำนวนหนึ่งในประเทศไทยไปพูดมันทำให้ประชาชนเห็นได้ในลักษณะนั้นก็เพราะว่า พอไปเทียบกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เขาเทียบโดยเรื่องที่มีมันหายไปอย่างที่ทำ นานรชิตว่าครับ แค่นี้เขาก็บอกว่าเขาไม่ได้แล้ว ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ ในต่างประเทศเขาก็เข้าใจว่าเรา ต้องการจะทำให้เห็นว่าพอรัฐเป็น leading role มันไปไกลกว่า แต่เขาบอกว่าอย่าไปทำแบบนั้น เลยเพราะว่าให้ประชาชนเป็น leading role เพราะว่าประชาชนทุกที่ทุกประเทศอยากจะเป็นคน lead แล้วก็ให้รัฐเป็นคน implement ได้

อันที่ ๒ เขาบอกว่าพวกสิ่งที่มันไม่ได้เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพโดยตรงแต่ว่า ถูกเสนอในลักษณะเป็นสิทธิเสรีภาพ เช่นการเลือกตั้ง ถ้ามีคนบอกว่าการเลือกตั้งแบบ MMP แบบสัดส่วนผสมมันเป็นการให้สิทธิเสรีภาพกับประชาชน เพราะว่าได้เลือกทั้งเขตได้เลือกทั้งพรรค ก็ให้อธิบายว่าถ้าอย่างนั้นต้องกลับไปรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ เพราะอันนั้นสิทธิประชาชนเต็มทีเดียวไม่ จำเป็นต้องเอามาคำนวณสัมพันธ์กัน ในเมื่อประชาชนอยากเลือกเขตก็ได้เลือกเขต อยากเลือก บัญชีก็ได้เลือกบัญชี โดยเขตและบัญชีไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน นั่นคือสิทธิเสรีภาพของประชาชนเต็มที่ การที่นักวิชาการจำนวนหนึ่งอธิบายว่าสิทธิเสรีภาพของประชาชนคือได้เลือก ๒ อัน แต่ต้อง คำนวณให้เป็นสัดส่วน อันนั้นไม่ใช่เรื่องสิทธิเสรีภาพแล้ว มันเป็นคนละเรื่องกันแล้ว เขาบอกว่าถ้า เกิดแยกตรงนี้ได้ก็อธิบายว่าระบบการเลือกตั้งมันคือสิ่งที่เหมาะสมเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทน สิทธิและ เสรีภาพของประชาชนก็คือได้ไปเลือก ไม่ใช่ว่าได้เลือกเขต ได้เลือกอะไร ถ้าไม่อย่างนั้นเลือกแบบ ออสเตรเลีย คืออยากใส่หมายเลขให้ใครก็ได้เลือกไปเลยเลือกได้ ๑๐ คน ๒๐ คนไปเลย อันนั้นสิทธิ เสรีภาพเต็มที่ เพราะฉะนั้นเขาบอกมันอธิบายแบบนี้ไม่ได้

อันสุดท้ายเขาบอกว่าคือประเด็นต่าง ๆ ที่มันเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละประเทศ มันสามารถที่จะอธิบายได้ในบริบทของประเทศนั้น ๆ เพียงแต่ถ้าอะไรก็แล้วแต่ที่มันไม่สามารถ อธิบายได้โดยหลักการประชาธิปไตย อันนั้นก็คงเหนื่อยหน่อย แต่ถ้าอธิบายได้ในหลักการ ประชาธิปไตยอยู่ แต่รายละเอียดมันต่างกันในแต่ละประเทศ เช่นบางประเทศมีความจำเป็นที่ จะต้องใช้กลไกอะไรมากกว่าประเทศอื่น ๆ อันนั้นมันไม่มีปัญหาอะไร เพียงแต่ถ้ามันหลุดกรอบ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ไปเลย อย่างเขาบอกว่าที่เขาเห็นในข่าวในอะไรอย่างนี้นะครับ จะเอา ส.ส. และ ส.ว. มารวมกัน
อะไรพวกนี้เขาบอกว่าอันนี้มันหลุดกรอบประชาธิปไตย ถ้ามันไม่หลุดกรอบประชาธิปไตยอยากจะ
ทำอะไรก็อธิบายไปว่าประเทศไทยจำเป็นต้องทำแบบนี้ อันนี้คือที่ผมได้คุยกับเขามานะครับ
ขอขอบคุณครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ เมื่อวานเราได้คุยกันหลายประเด็นครับ
ประเด็นหนึ่งที่ได้หารือกันก็คือว่าภาพของพวกเราค่อนข้างชัดเจนว่าพอร่างแรกเราออกไปมันมี
๒ โจทย์อยู่คือว่าโจทย์เรื่องสิทธิเสรีภาพกับเรื่องทางการเมือง เรื่องสิทธิเสรีภาพเราได้แก้กันมา
พอสมควรแล้ว และผมคิดว่าเราก็ได้แก้ได้ดี ผ้าห่มผืนกลาง ผืนเล็ก ผืนใหญ่ก็ใส่เข้าไป ที่นี้ส่วน
ข้างหลังก็คุยกันว่าถ้าเรื่องระบบเลือกตั้งหรืออะไรพวกนี้ผมคิดว่าไม่ค่อยมีปัญหาเท่าไร แต่ว่าถ้ามัน
จะมีก็คือเรื่องความรู้สึกว่า คสช. จะสืบทอดอำนาจหรือไม่อะไรพวกนี้นะครับ ก็เป็นประเด็นที่เรื่อง
บทเฉพาะกาลไป ที่นี้ส่วนแรกเราดูเวลามันน่าจะใช้เวลาอยู่ประมาณสัก ๒ สัปดาห์นะครับ
คือสัปดาห์นี้กับสัปดาห์หน้าที่จะทำอย่างท่านนรชิตว่า คือว่าสลัดประเด็นนี้ให้มันหลุดออกไป วิธี
สลัดผลสุดท้ายคือเราคิดว่าถ้ามันจะเป็นประโยชน์ ถ้าเราจะยอมเปิดทั้งหมดเพื่อที่ให้เห็น
และเดี๋ยวสลัดตรงนี้ให้หลุดก็โอเค เพราะอย่างน้อยที่สุดคนอื่นอีก ๖๐-๗๐ ล้านคนในสายตาเขาก็จะช่วย
ดูเราว่าอะไรที่เราสมบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์ ถ้าเขาท้วงมาก็มีเวลาที่จะปรับปรุงได้อีกนิดหน่อย
และต่อให้เขาเรียกร้องอะไรก็น่าจะเรียกร้องได้ไม่มาก เพราะว่าหลังจากนั้นเหลืออีก ๒ สัปดาห์
ข้างหน้านั้นจะเข้าสู่เรื่องโหมดการเมืองละ และเรื่องการเมืองมันจะมากลบเสียงของการเรียกร้อง
ที่เราจะให้มากหรือจะให้น้อย จะให้เพิ่ม หรือจะแก้ไขอีก หรืออย่างไรก็ตามมันก็เป็นเรื่องที่เรา
พอจะพิจารณาได้ แต่ประเด็นหนึ่งเมื่อวานได้พิจารณากันก็คือว่าที่เราทำมาทั้งหมดมันโอเคไหม
คือพวกเราคุยกันว่าน่าจะไปที่ไว้สักวันสองวันท่านอาจารย์แล้วไปอ่านดูดี ๆ อย่างที่ท่านอาจารย์
ว่าไปดูแล้วมันตอบหลักการอะไรบางอย่างได้ไหม ตัวอย่างหนึ่งที่ได้ยกมาคุยกันก็คือว่าข้อเรียกร้อง
ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ รวมทั้งเรื่องของหน้าที่ของรัฐ บางอย่างเราให้ผ้าห่มลงไปแล้ว แต่ว่าเรา
อาจจะตอบได้ระดับหนึ่ง แต่ว่าในเรื่องของการเขียนให้มันคมชัดลึกขึ้นผมว่าเราเขียนคมชัดลึกขึ้น
นะครับ แต่อันที่ ๒ ที่บอกว่ามันเปิดออกมาแล้วรู้สึกว่ามัน surprise เลยไหม รู้สึกว่าเราให้มาก
ให้เต็มที่ไหม ทั้ง ๆ ที่เราให้มากโดยมาตรา ๒๕ และอื่น ๆ นี้นะครับ ผมไม่แน่ใจ ผมว่าเราน่าจะไป
อ่านดูกันดี ๆ อันที่ ๒ ก็คือว่าบางอย่างที่เราไปบอกว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ บางอย่างเป็นสิทธิเสรีภาพ
มันโอเคไหม เพราะว่ามันก็ต้องตอบหลักการตรงนี้ให้ได้ด้วยนะครับ ที่นี้ผมก็ส่วนตัวเมื่อคืนผมไปนั่ง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

อ่านดู ผมเองผมยังรู้สึกว่ถ้าในเรื่องของสิทธิเสรีภาพเราไม่ได้แก้ไขอะ เราไปแก้ตรงหน้าที่ของรัฐ กับตรงแนวนโยบายพื้นฐาน อันนี้แก้ไขอะ ที่นี้พออ่านไปทั้งหมดแล้ว คนรู้สึกว่ามันได้เพิ่มใหม่ เมื่อครูนี้ก็เลยนั่งคุยกับอาจารย์เชษฐกับท่านนรชิต ผมรู้สึกว่าประชาชนเวลาอ่านเขาจะอ่านรู้สึก แบบว่าอะไรของเขาหายไป แต่เขาไม่ได้อ่านแล้วรู้สึกว่อะไรเพิ่มขึ้นมา ที่นี้พอเขาอ่านแล้วเขารู้สึก ว่อันโน้นอันนี้หายไป ผมรู้สึกว่มันจะมีวิธีอย่างไรที่มันจะไปเพิ่มตรงที่เขารู้สึกว่หายไปใหม่ ก็ปรึกษาหารือกันสองสามคน ผมก็เลยหาแนวความคิดก็เลยรู้สึกว่ถ้ามันเข้ามาเทียบเคียงกันนะ ท่านอาจารย์ ใช้ตัวหน้าที่ของรัฐซึ่งผมว่าเราทำเป็นนวัตกรรมที่ดีมาก แล้วก็ป็นจุดขายของเรา แต่ว่าถ้าเราเอามา sync กันให้มันเทียบกับเสรีภาพของประชาชน แล้วดูในเรื่องให้มันเชื่อมโยงกัน อันไหนที่เราไปเพิ่มในหน้าที่ของรัฐค่อนข้างมาก ถ้าเราจะเพิ่มให้ประชาชนขึ้นมา Lead ให้ประชาชนเป็นคนนำ เพราะประชาชนรู้สึกแบบนั้นไปแล้วใช่ไหมครับ เขาไม่ได้รู้สึกว่ให้รัฐเป็นคนนำ แต่เขารู้สึกว่เขาเป็นคนนำ เราก็เอาให้มัน sync กัน คือไปเติมตรงนั้นในส่วนของประชาชน เข้าไปใช่ไหมครับ ให้ประชาชนเป็นคนนำ ให้รัฐเป็นคน implement ผมว่าอันนี้เขาจะรู้สึกว่ เขาได้ ก็ผมก็เลยนั่ง review ดู ผมรู้สึกว่การแก้รอบใหม่ของเรามันมีขาดส่วนนี้ไปส่วนหนึ่ง และส่วนที่ ๒ ก็คือว่ถ้าเราจะหาคะแนนนะครับ ผมว่าบางอย่างเราต้องเอาข้อสังเกตของคนที่มี คือผมว่าน่าสนใจหลายคน อย่าง คุณวิชา มหาคุณ พูดถึงเรื่องรัฐธรรมนูญปราบโกง ซึ่งเป็น ภาพลักษณ์ของเรา แต่ท่านท้วงติงเรื่องการเปิดเผยข้อมูลของรัฐว่ นโยบายของการปราบปราม คอร์รัปชันใหม่มันต้องไปฟังฟังของประชาชนเข้ามาเป็นเครือข่ายในการที่จะปราบปรามคอร์รัปชัน แล้วแต่รัฐธรรมนูญของเรามันเขียนช้กว่านั้น คือเขามาท้วงติงเรื่องการเปิดเผยข้อมูลความลับ ของทางราชการ เขาก็ยกกรณีหลายกรณี อย่างเช่น เรื่องเรือดำน้ำ ข้อมูลเรื่องการซื้อเรือดำน้ำ เรื่องอะไรหลายอย่างที่ท่านยกในเวทีสัมมนาท่านก็ท้วงข้อนี้ เป็นต้นนะครับ คือผมคิดว่าบางจุดที่ เราทำไปในส่วนของสิทธิเสรีภาพถ้าทิ้งไว้สักวันสองวัน แล้วเราก็ไปอ่านดูจริง ๆ พอสักสัปดาห์หน้า ถ้าเรามีโอกาสได้มา review กันอีกทีหนึ่งเราก็อาจจะเห็นภาพที่เราทำค่อนข้างชัดขึ้น ถ้าเป็นไปได้ ผมคิดว่าเราน่า review อีกสักรอบหนึ่งครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายอชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ ในประเด็นของอาจารย์เชษฐเรื่อง หน้าที่ของรัฐ เมื่อสักครู่เดินขึ้นบันไดมาที่วิก้ออกอาจารย์บรรเจิดก็พูดโจมตีอีกว่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ โยนสิทธิเสรีภาพให้เป็นอำนาจ เป็นหน้าที่เป็นเรื่องของรัฐที่จะให้หรือไม่ให้ ไม่ใช่เป็นเรื่องของ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จินตนา ๑/๙

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประชาชน ซึ่งขนาดอาจารย์บรรเจิดยังเข้าใจอย่างนั้นอีก ก็เลยนั่งคิดว่ามันจำเป็นต้องมีมาตราสัก มาตราอธิบายความหมายของหมวดนี้ว่าหน้าที่ของรัฐคืออะไรขึ้นใหม่ ถ้าท่านเห็นด้วยจะได้ลองไป เขียนดูว่าหมวดนี้มันเกิดขึ้นเพราะอะไร แล้วก็ผลของมันคืออะไร รวมทั้งที่คุณภัทระว่าก็คือ ประชาชนเรียกร้องได้ว่ารัฐจะต้องมีหน้าที่ทำอันนี้ให้กับประชาชนอะไรพวกนี้ลงไป คือที่ผ่านมาระ เขียนหมวดและเราก็ใช้คำอธิบายว่าอันนี้เราเพิ่มขึ้นมาเป็นหน้าที่ของรัฐ แต่มันไม่มีเขียนอะไรอยู่ในนี้ ทำให้พวกนักวิชาการเอาไปตีเป็นอย่างอื่นไปเลย

ประธาน : ซึ่งมันแน่ คือถ้าเขาตีเพราะว่า นี่เราเตรียมไว้แล้วละมาตรา ๗๓ แล้วเราก็กำลังเตรียมว่าบทบัญญัติที่บอกว่า ตามที่กฎหมายบัญญัติ เมื่อสักครู่ที่เราเขียนไว้ที่ไหน

นายอัชพร จารุจินดา : เป็น ๔๖/๑ ครับ

ประธาน : เมื่อสักครู่ผมถึงบอกว่าผมไม่ค่อยกังวลกับพวกนักวิชาการแล้วละ เพราะว่าต่อให้คุณเขียนอย่างนั้นนะ เขาก็จะมาใหม่เพราะว่ามันเป็นไปได้ที่เขาจะยอมรับว่าสิ่งที่ คุณเขียนมันดีกว่าที่เขาเคยเขียน แม้แต่เรื่องเดียวกันถ้าเขียนคนละอย่างเขาก็จะยังบอกว่า คือมัน อยู่ที่ความใจแคบกับใจกว้างของคน เรานี้ใจกว้างเขาพูดอะไรมาเราก็ฟัง ๆ แล้วเราก็มาแก้ตาม----

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

แต่ไม่ว่าเราจะเขียนอะไรเขาก็จะรู้สึกว่ามันไม่ตรงกับที่เขาเคยเขียน เขายึดถือว่าสิ่งที่เขาเขียนมันเป็นสัจธรรม มันยิ่งกว่าพระท่านนับถือพระไตรปิฎก พระไตรปิฎกพระยังชักจะเริ่มจะแก้แล้วแต่นักวิชาการอะไรที่ตัวเขียนแล้วมันยิ่งกว่าพระไตรปิฎก มันแก้ไม่ได้เลย สลับคำยังไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นคุณทะเลาะกับเขา คุณไปเถียงกับเขาก็ไม่มีวัน เพราะฉะนั้นเราก็ดูว่าไอ้เอสกัตจากที่เขาพูด sense ของเขาคืออะไร แล้วเราก็ไม่ต้องไปนึกถึงเขาหรอก แล้วเราก็แก้ไปตามที่มันควรจะเป็น มันมีอีกทางหนึ่งก็คือว่าไปเขียนรองรับไว้บอกว่าบรรดาอะไรที่กำหนดไว้เป็นหน้าที่ของรัฐให้ถือว่าสิ่งนั้นเป็นสิทธิของประชาชนที่จะได้ แล้วก็ประชาชนมีสิทธิฟ้องร้องได้ในกรณีที่รัฐไม่ปฏิบัติ แต่เขียนอย่างนี้รองรับไว้เสีย แล้วคุณคอยดูนะเขาก็จะยังบอกว่าให้เป็น รัฐเป็น คือที่แรกเขาพูดมาแต่ที่แรกเขาบอกว่าการที่เราเขียนไปเป็นหน้าที่ของรัฐมันเหมือนกับขึ้นอยู่กับใจของรัฐจะทำหรือไม่ทำก็ได้ มันบอกคุณลักษณะของคนไทยนะว่า once คุณถูกกำหนดเป็นหน้าที่แล้วคุณจะทำก็ได้ไม่ทำก็ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มันไม่มีในโลกที่เจริญแล้วหรอก เพราะ once คุณถูกกำหนดเป็นหน้าที่คุณก็ต้องทำ แต่นักวิชาการเราเมื่อคุณมีหน้าที่สอนคุณจะสอนก็ได้ไม่สอนก็ได้ขึ้นอยู่กับว่าคุณมีอารมณ์พอที่จะสอนหรือไม่ เป็นเรื่องหน้าที่ของลูกศิษย์ที่ต้องคอยติดตาม ความรู้สึกอันนั้นมันมาแสดงออกให้เห็นตรงนี้ คำว่า หน้าที่ มันไม่มีความหมาย เราถึงต้องกำหนดว่าต้องปรับปรุงวินัยของคนให้เกิดรู้ว่าหน้าที่คือสิ่งที่ต้องทำ มันหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตอนนี่เราไปอธิบายให้เขาฟัง เขาก็เฮ้ยอะไรถึงจะบอกว่าจะให้ฉันมีหน้าที่สอนอาทิตย์ละ ๑๕ คาบ ฉันสอน ๓ คาบก็ได้ ไม่เห็นจะต้องทำถึง ๑๕ คาบเลยอะไรอย่างนี้เป็นต้น สกอ. เขากำหนดว่าคนที่เป็นศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ยังมีหน้าที่ต้องทำผลงานทางวิชาการ แล้วลองดูสิทำกันเสียที่ไหนล่ะ มีไม่กี่คนหรอกที่ทำ เพราะเมื่อกำหนดเป็นหน้าที่เขาก็เลยรู้สึกว่ามี แต่ถ้ากำหนดเป็นรางวัลนั่นแหละมาอีกเรื่องหนึ่ง วันหนึ่งถ้ามันไม่ผ่านก็แล้วไป แต่ถ้าผ่านผมจะออกมาพูดกับพวกนักวิชาการสักวัน ผมไม่เผาะเงาไม่เลี้ยงกันเลย คือจะต้องทำให้รู้สึกได้ว่าบ้านเมืองมันเสียหายเพราะพวกคุณ ๑. ไม่รอบคอบ ๒. คุณไม่ได้อ่านอะไรที่ให้มันครบถ้วน ๓. ทักษะคติของคุณมันผิด มันทำให้สังคมผิด เมื่อครู่นี้ผมถึงบอกว่าไปฟังแล้วก็อุ่นใจว่าเด็กมัธยมมันอ่าน มันบอกหมดเลยว่าหน้าที่มีกี่อย่าง หน้าที่ที่สำคัญที่มันชอบคือหน้าที่อะไร แล้วหน้าที่นี้มันโยงกับสิทธิอย่างไร โยงไปถึงมาตรา ๒๕ อย่างไร ผมฟังแล้วเอออนาคตบ้านเมืองมันค่อยมีความหวังหน่อย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเพิ่มเติมครับ คือเมื่อครู่นี้คุยกับท่านนรชิต ท่านนรชิตพูดประเด็นหนึ่งซึ่งผมคิดว่าอันนี้ชัดมาก คือท่านนรชิตบอกว่าเราทำนี้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เจตนาเราดี เราไม่มีเจตนาประเภที่ว่ามันจะไปปิดกันอะไรใคร แล้วผมก็คิดว่ามาตรา ๒๕ มันชัดว่าเจตนาของเราทั้งหมดในเรื่องสิทธิเสรีภาพเป็นอย่างไร ทีนี้เมื่อเราชัดแล้วเราก็ไม่ได้ไปปิดกัน ไม่ได้มีลักษณะว่าจะเอาอะไรไปปิดกันเสรีภาพของประชาชน เพียงแต่ว่ามันเป็นปัญหาเรื่องการนำเสนอหรือว่านำเสนอวิธีการนำเสนอของเราแล้วทำให้คนเข้าใจเป็นอย่างดีนั้นไปได้ ผมยังรู้สึกว่ามันอ่านโพลของท่านอาจารย์ชาติชาย สวนดุสิตโพลกับที่เขาทำมา ที่เขาแจกนี่นะครับ ผมว่าน่าสนใจมากนะครับท่านอาจารย์ ประชาชนรู้เรื่องรัฐธรรมนูญที่ร่างนี้อยู่อย่างไร พอไปนั่งอ่านดูดี ๆ เพราะว่าผมไม่ได้ได้อยู่อาทิตย์หนึ่ง พอมานั่งอ่านตัวนี้ปรากฏว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้าใจนี่นะ เขากำลังอยู่ในระหว่างตัดสินใจ เพราะฉะนั้นคนที่พูดทั้งหลายจะเป็นนักวิชาการหรือเป็นนักการเมืองที่ให้ความเห็นก็อาจจะอย่างไรละ คือยังไม่ได้โน้มน้าวตัดสินใจคนได้นะ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าโอกาสที่เราจะเขียนออกมาแล้วทำให้มันดีแล้วให้มันในเมื่อเราเจตนาดีอยู่แล้ว แล้วผมคิดว่าหมวดสิทธิเสรีภาพเมื่อเราเขียนมาตรา ๒๕ ไว้แล้วทำให้คนมัน surprise ไปเลย เปิดออกมาว่าเราทำให้เต็มที่แล้วก็ยังมีบทหนึ่งที่ท่านอัครพรว่านะ ผมก็คิดถึงเรื่องหัวหมวดนะท่านอัครพรว่า ๒ อันนี้วิธี sync กันแล้วอธิบายเขียนอย่างไร ผมว่าทำแบบนี้ได้เราโอเคเลยละ แล้วจะสลัดอันนี้หลุด

เลขาธิการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : เมื่อวานเราเขียน ๔๑ พรรคสองครั้ง เรื่องสิทธิของบุคคลและชุมชนในการฟ้องหน่วยงานของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ย่อมได้รับความคุ้มครอง คือเราไปใส่ไว้ในมาตรา ๔๑ พรรคสอง

ประธาน : บังเอิญที่เขา print ไปให้อ่านมันอาจจะไม่มีตัวแดงเลยอาจจะไม่เห็นว่าเป็นเราแก้ ความจริงเราแก้เยอะ ไม่ต่างกันเท่าไร แล้วที่เราแก้ในหน้าที่ของประเทศไทยมันก็จะเป็นอย่างนี้ที่ทำให้มาแก้ในสิทธิด้วยเสมอ ทีนี้เครื่องพิมพ์ที่นี้สุดสำห้ไปจ้างเขามาเดือนเท่าไร เครื่อง print ไม่สามารถ print สีได้ใช่ไหม มีไหม print สีได้ เอาไป print สี เพราะผมก็พยายามใส่สีแดงไว้ให้หมดมีทั้งสีแดง สีม่วง เพื่อให้รู้ คือบอกเขาไว้แล้วบอกว่าอะไรที่เราเติมยังให้คงไว้ก่อนเพื่อพวกเราเอง เราจะได้รู้ว่าเราเติมอะไรไป เวลาเราไปอ่านเราก็จะได้รู้ว่ามันเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จะเห็นว่านี่คือหมวดว่าด้วยสิทธิ เราเติมเยอะ ส่วนที่ดำ ๆ ที่ไม่ได้เติมเป็นสิทธิที่ไม่มีใครพูดถึง คือสิทธิต่ออาญาอะไรพวกนี้เป็นพื้นฐาน แต่พอมาถึงตอนสิทธิพิสดารก็จะเติมกันมากเลย ตั้งแต่นี้เป็นต้นไปก็เติมเรื่อย นอกจากสีแดงนี้แล้วบางที่สีดำนั่นละตอนพิมพ์ไม่ได้เปลี่ยนเป็นสีแดงก็มีอีกเยอะเหมือนกัน อันนี้ก็อย่างที่คุณภักดิ์ว่าก็อยากให้ทำอย่างนั้น คือให้ print ออกมาแล้วเอาไปช่วยกันอ่านอ่านแล้วก็คนที่ละเอียด ๆ หน่อยอย่างอาจารย์ศุภชัยช่วยไปอ่านแล้วก็มาดูอ่านเทียบเคียงเพราะนี่

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เราไปจะจบแล้วนะ ของหน้าที่ แล้วก็เอากลับมาทำ มาดูใหม่อีกทีหนึ่ง นอกเหนือไปจากที่เราเอามาจากที่คนเขาเสนอ เพราะว่าพอครบแล้วเดี๋ยวเราจะมาโล่มันใหม่อีกทีตรงที่ว่าจะทำมาตราจะไปบวกกันเพื่อไม่ให้เลขมาตรามันสูงจนเกินไป แต่ว่าตัวสีแดงก็ยังคงเก็บเอาไว้เพื่อว่าเวลาไปทำเวลาทำก็ต้องบอกว่ามาตรานี้เดิมเคยว่าอย่างนี้ บัดนี้เราได้แก้เป็นอย่างนี้เพื่อเพิ่มเติมสิ่งเหล่านี้ อะไรอย่างนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับอันโน้น

เลขานุการ : ท่านครับ ๔๖/๑ ถ้าเติมเรื่องฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐแล้วใน ๔๑ วรรคสอง ต้องตัดออกไหมครับ

ประธาน : ๔๑ วรรคสอง อันนี้ก็ไม่ต้องมีใช้ใหม่ ความจริงเราก็ใส่ไว้ให้แล้วแต่ว่า ขัดถ้าเป็นนักวิชาการอ่านต้องขัด คือถ้าไม่ได้อ่านก็ไม่รู้ เขายังไม่ได้อ่าน เห็นคนมาเล่าให้ฟังเมื่อวาน ที่รามคำแหงเขามีหลักสูตรปริญญาโท แล้วเพื่อนอาจารย์เชียร์ชัย คุณคมสันต์ขึ้นไป บังเอิญมีคนที่เขาอยู่ในนั้นเขาเป็นพวกแรงงาน แต่เขาไปเรียนปริญญาโท เขาอ่านมากกว่าอาจารย์คมสันต์ แก่ก็ขึ้นไปก็ฉะเลย ฉะใหญ่ เขาก็ปล่อยพูดจนจบแล้วก็ลุกขึ้นไปพูด บอกที่อาจารย์พูดนั้นนะ ๑. มันไม่มีในรัฐธรรมนูญที่เขากำลังร่าง ๒. ที่มันมีอาจารย์อ่านไปไม่ถึง มันมีอยู่ตรงนี้ ๆ แล้วก็ที่อาจารย์เข้าใจ มันเข้าใจผิด ที่ถูกมันเป็นอย่างนี้ ๆ คนงานนะจากฝ่ายแรงงาน พวกนักศึกษาปริญญาโทปรบมือให้เขาใหญ่เลย คือมันไปด้วยอคติ แล้วก็ความจริงคนที่มือคตมันต้องเป็นคนขยันนะ คุณต้องอ่านให้ละเอียดมันถึงจะไปตำคนอื่นเขาได้ แต่ถ้าคุณจะไปตำคนอื่นแล้วคุณยังไม่อ่านให้ละเอียด คุณเห็นอะไรเว็บหนึ่งแล้วคุณไปตำภายหลังทุกที่แหละ เมื่อวานนี้เราถึงไหนแล้ว ตกลงเดี๋ยวไป Print วันนี้ print ออกไปอ่าน print เป็นสีได้ใช้ใหม่ ผมไปเจออัน ผมไปนึกขึ้นได้ตอนนั่งรถไปบรรยาย มาตรา ๗๒ เราถึงหรือยัง ถึงแล้วใช้ใหม่ เราจบแล้วนี่เมื่อวานนี้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมสงสัยนิดเดียว เมื่อครู่นี้ที่เราไปตัด ๔๑ วรรคสองที่เราไปตัดออกเพราะว่าเราไปเติมใน ๔๖/๑ ไปแล้วนี่นะครับ มันเป็นอันเดียวกันหรือเปล่าครับ

ประธาน : อันเดียวกันครับ อันนั้นบอกว่าเป็นสิทธิ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เพราะว่าตัวที่เราเขียนไปเมื่อมาตรา ๔๐ เกี่ยวกับสิทธิชุมชนที่จะฟ้องร้องหน่วยงานอะไรทั้งหลาย มันก็เหมือนกับเป็นลักษณะที่มันอยู่ในตัวของมันเอง เหมือนกับว่ามันโยงหาเองอยู่แล้วในตัวของเขาแหละครับ แล้วขณะเดียวกันพอเรามาเป็น ๔๖/๑ อย่างนี้มันเหมือนกับมันเบลอ ๆ ไป เขาจะมาถามอีกหรือเปล่าว่าเรื่องของเขาสหสิทธิของ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ชุมชนที่จะไปฟ้องในกรณีเกี่ยวกับการที่จะไปจัดการเข้าไปดูแลทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
อะไรต่าง ๆ ซึ่งเดิมมันอยู่ด้วยกัน

ประธาน : ไม่ เมื่อครูนี้อันนั้นข้อความอันนั้นก็คือข้อความอันนี้ครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เข้าใจครับ ผมเข้าใจ ก็คือว่าคนไทยก็ชอบเวลา
ถามหาอะไรที่มันเคยอยู่ด้วยกัน พอมันหายไปแล้วไปอยู่อีกที่หนึ่งพวกก็จะมองเหมือนกับว่ามันไม่
คุ้มครองหรือเปล่า

ประธาน : อันนี้ยังไม่เคยเห็นเลย ไม่มีใครเห็น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : สิทธิคุ้มครองนี่นะ

ประธาน : สิทธิฟ้องหน่วยงานรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่ตามหมวด ๕

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ใช่ ๆ มันก็คล้าย ๆ กับที่ในตัวมาตรา ๖๗ ของ
รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ นะครับ ก็คล้าย ๆ กัน เพียงแต่อันนั้นเขาแจกแจงไปทั้งรัฐวิสาหกิจ อบจ. อบต.
แต่ของเราเราก็พูดถึงหน่วยงานของรัฐกว้าง ๆ หมายถึงว่าเป็นคำรวม ผมเลยเรียนถามเฉย ๆ ครับ

ประธาน : เรามี ๒ ที่นะ ที่หนึ่งคือสิทธิ ประชาชนย่อมมีสิทธิฟ้องหน่วยงานของ
รัฐทั่ว ๆ ไป อันนี้คือคนเขากลัวว่าเราบอกให้เป็นหน้าที่ของรัฐแล้วถ้ารัฐไม่ทำทำอะไร เราก็
อธิบายให้เขาฟังว่าก็เหมือนกับคุณมีหน้าที่ชำระหนี้ให้ผมแล้วคุณไม่ชำระแล้วผมทำอะไร ผมก็มี
สิทธิฟ้องคุณ เขาก็บอกว่าเอาผ้าห่มสักผืนได้ไหม คือบอกสักหน่อยได้ไหม มันก็ขัดหลักการเขียน
กฎหมาย แต่รัฐธรรมนูญมันชักจะเละแล้ว เราก็โอเค เละก็เละ เราก็เขียนให้ แต่ว่าเราไปเขียนในที่
ที่เป็นหลักใหญ่เลย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ให้มันครอบคลุมไปเสีย ดีครับ ไม่เป็นไรผมเพียงแต่เรียน
ถามเพื่อจะได้เข้าใจถูกต้อง แล้วเวลาเขาถามจะได้ตอบให้มันตรง เพราะว่ามันมีนักกฎหมาย
หลายสกรูมันก็มากันคนละทางสองทางจะได้อธิบายได้ถูกครับ

นายอัชพร จารุจินดา : อาจารย์คงต้องอธิบายอย่างนี้ว่าของเดิมมาตรา ๖
ฟ้องร้องเฉพาะเรื่องสิ่งแวดล้อม การรับฟังความคิดเห็นสิ่งแวดล้อมอย่างเดียว แต่อันนี้พอเรา
บัญญัติมาตรานี้ฟ้องได้ทุกเรื่องที่มีหน้าที่ต้องกระทำ รวมทั้งสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ
และเรื่องอื่น ๆ การศึกษา การสาธารณสุข ฟ้องได้หมด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอขอบคุณครับ ที่ผมถามก็เพราะประเด็นนี้ เพราะว่า
พวกก็จะบอกว่าเดิมเคยเขียนไว้ให้ฟ้องสิ่งแวดล้อมได้ คราวนี้หายไป ไปอยู่ตรงโน้นแล้วมันจะฟ้อง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

สิ่งแวดล้อมได้หรือเปล่า ที่ท่านบอกว่าฟังได้ทุกเรื่องคือมาตราบนี้ เน้นเท่านั้นแหละครับ จะได้เข้าใจ เรียนหรือเพื่อจะให้เกิดความเข้าใจที่ตรงครับ เพราะว่าเขาชอบมาทวงเป็นที่ ๆ ครับ

ประธาน : มาตรา ๗๑ ผมไปนึกว่ามาตรา ๗๒ เรอบอกว่า รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อให้เป็นการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มันก็พูดกว้าง ๆ มันน่าจะต้องบอกแก่นอะไรสักอย่างหนึ่งได้ไหมครับว่าในการพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินมันต้องเปลี่ยนทัศนคติของเจ้าหน้าที่ของรัฐจากการเป็นผู้ปกครองเป็นผู้ให้บริการ เพราะฉะนั้นรัฐกับประชาชนมันจะเป็นไม้เบื่อไม้เมา มันครอบกันอยู่ตลอดเวลา แล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะถืออำนาจเมื่อเข้ามาไปเป็นครั้งแรกที่ไปคุยกับเด็ก ๆ แล้วก็เลยนึกขึ้นได้ว่าเราได้เปลี่ยนคำว่า อำนาจหน้าที่เป็นหน้าที่และอำนาจ แล้วก็อธิบายให้เขาฟัง ท่าทางเขาชอบใจ แล้วพวกผู้ใหญ่ที่ไปนั่งฟัง พวกผู้บัญชาการกองพลกับผู้ว่าเขาก็มั่นใจด้วย เขาบอกจริงด้วย เขาก็ไม่เคยนึกถึงเรื่องนี้ว่าการสลับคำแล้วความหมายมันจะแตกต่างกันได้มากถึงขนาดนั้น แล้วเขาคิดว่าถ้าทำอย่างนั้นได้เจ้าหน้าที่ของรัฐมันจะเกิดความรู้สึกว่าคุณไม่ใช่อำนาจติดตัวคุณนะ คุณมีต่อเมื่อคุณจะทำหน้าที่นะ ก็เลยนึกแวบขึ้นมาว่าถ้าอย่างนั้นทำไมเราไม่เปลี่ยนทัศนคติในการพัฒนา ให้เปลี่ยนทัศนคติ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เห็นด้วยท่านประธานครับ แก่ตรงนี้เลยครับ ให้มันเป็น keyword ไปเลยครับ เพราะว่าเดี๋ยวเขาจะได้ไปปรับกันใหม่

ประธาน : อย่างนี้ได้ไหม

เลขานุการ : มาตรา ๗๒ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมตลอดทั้งอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีทัศนคติในการให้บริการประชาชนให้มีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และไม่เลือกปฏิบัติ ใช้พัฒนาเฉย ๆ ได้ไหมครับ เดี่ยวมันจัดอบรมกันตะพึดไป

ประธาน : ไหน ๆ มันไปอบรมตะพึดอยู่แล้ว

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ มันจะชัดขึ้นไหมครับ เพราะว่าจริง ๆ แล้วเราต้องการที่จะให้ข้าราชการมีทั้งทัศนคติ มีทั้งทักษะในการเป็นผู้ให้บริการ โดยเฉพาะอย่างหลายประเทศเวลานี้เขาก็เปลี่ยน เขาปฏิรูป เขาให้ราชการไปเน้น service ไม่ได้เน้นในเรื่องเหมือนเดิมที่ว่าเป็นคนทำให้ประชาชนในลักษณะนั้น ผมไม่แน่ใจว่าถ้าหากว่าทัศนคติในการให้บริการประชาชนเขาอาจจะไปแปลงความว่าบริการในลักษณะที่ราชการก็ยังคงเป็นนายอยู่ บริการ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ลักษณะที่ราชการก็เป็นฝ่ายกำหนดแต่ฝ่ายเดียวอยู่ แต่ถ้าหากเราจะไปเขียนอย่างไรว่าเป็นทัศนคติที่จะเป็นผู้ให้บริการ เป็น server เป็นคนดูแล เป็นคนให้ อย่างนี้จะชัดเจนนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : อย่างนี้ได้ไหม ไหนลองอ่านอีกทีสิ

เลขานุการ : มาตรา ๗๒ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และไม่เลือกปฏิบัติ

ประธาน : ไปได้ไหม

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ผมว่าคือเขียนไว้ก็ดีนะครับ แต่ว่าปัจจุบันนี้ราชการก็มีการกำหนดที่เขาเรียกว่าสมรรถนะ คือเขาจะมีความรู้ ทักษะ แล้วก็สมรรถนะ แล้วก็มีการกำหนดเอาไว้ชัดว่าสมรรถนะหลักของข้าราชการมีอะไรบ้าง แล้วในสมรรถนะหลักเรื่องของการบริการประชาชนก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่ก็จะมีเรื่องอื่น อย่างเช่นเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต เรื่องของการพัฒนาตัวเอง เรื่องของอะไรแบบนี้ครับ แล้วก็ทุก ๖ เดือนก็ต้องมีการประเมินที่มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ แล้วเขาก็จะมี level ของเขาว่า level คือตอนนี้ระบบราชการมันแบ่งเป็น ๔ แห่ง ตั้งแต่แห่งปฏิบัติ แห่งวิชาการ แห่งอะไรของเขา แล้วมันก็ต้องถูกประเมินตามนี้อยู่แล้ว ประเด็นของผมมีอยู่เพียงแค่ว่าถ้าปัจจุบันนี้เขามีมากกว่าแค่เรื่องทัศนคติในการให้บริการ เพราะว่ามันต้องเน้นในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตด้วย แล้วก็เน้นในเรื่องของการใฝ่สัมฤทธิ์ เน้นในเรื่องของการพัฒนาตัวเองอะไรแบบนี้ ผมก็ไม่แน่ใจเหมือนกัน คือเขียนไปอย่างที่ผมได้เรียนว่าเขียนไปก็ดีครับ แต่ถามว่าปัจจุบันมันมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับอยู่ไหม มี แล้วก็ทุก ๖ เดือนก็ต้องประเมินกันอย่างไรที่หนึ่งนะ แต่ปัญหาก็คือมันก็ประเมินกันแบบคนไทยครับ มันไม่ได้จริงจังอะไรหรอกครับ ถึงแม้จะลงไปรายละเอียด หลักการลงรายละเอียดอะนะครับว่า ถ้าได้คะแนนระดับ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ต้องทำอะไรบ้าง ต้องพฤติกรรมเป็นอย่างไรเขียนชัดเจนครับ เพียงแต่พอของจริงแล้วมันก็ไม่ค่อยได้ทำครับ มันก็ตึก ๆ ไป อยากให้คนนี้ได้คะแนนเท่าไรก็ตึกเบอร์นี้ เพราะว่าถ้าตึกได้คะแนนต่ำเดียวถูกฟ้องอีก ผมก็เลยอย่างที่เรียนนะครับว่าถ้าเราเขียนไปก็คงเป็นความตั้งใจดีของเรา แต่ขณะเดียวกันก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าระบบมันจะ เพราะทุกวันมันก็มีอยู่ครับ เขียนอะไรกันเยอะแยะเต็มไปหมด เพียงแต่พอของจริงเวลานั่งทำแล้วไม่ค่อยทำครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

แต่ในนี้ที่เขาจะเขียนเยอะกว่านี้ถ้าในแง่ของที่ระบบราชการพลเรือนเขาเรียกว่าสมรรถนะมันจะมี เรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตด้วยครับ

ประธาน : ทั้งหมดที่อาจารย์ว่านี่อยู่ตรงนี้ครับ คือเขาต้องบริหารราชการแผ่นดิน ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมันอยู่ตรงนั้นทั้งหมด แต่ตรงนี้เป็นตรงที่เรา กำลังจะเปลี่ยน โฉมหน้าของข้าราชการจากเจ้านาย จากผู้ปกครองเป็นผู้ให้บริการ คือกำลังจะเปลี่ยนถ้าอาจารย์ไป บรรยายดี ๆ นะ บรรยายได้หลายชั่วโมงเลยส่วนนี้ เพราะนี่มันจริง ๆ เพราะมันทุกวันนี้ถึงแม้ว่าจะ เป็นประชาธิปไตยมา ตั้งแต่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านขึ้นมาความรู้สึกเขาคือผู้ปกครอง นายอำเภอ ผู้ปกครอง ปลัดอำเภอก็ผู้ปกครอง นี่ถ้าเราสามารถเปลี่ยนทัศนคติต่อไปนี้คุณไม่ใช่แล้ว คุณเป็นผู้ มาให้บริการกับประชาชน ถ้าเราเปลี่ยนตรงนี้ได้นะผมว่าบ้านเมืองดีขึ้น ความไม่เป็นธรรม ความ เหลื่อมล้ำจะน้อยลง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ต้องคิดซื้อกรรมการปกครองให้ใหม่ครับ

ประธาน : กรรมการบริการ แต่ว่าทั้งไว้อย่างนี้เพราะว่ามันต้องการความเข้าใจ ของสังคมอีกเยอะ แต่ว่าทั้งไว้อันนี้จะเกิดประโยชน์ นี่มันจะสร้างโฉมหน้าใหม่ของสังคม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ความจริงที่เพิ่มอันนี้ผมว่าเป็นคล้าย ๆ เป็น guideline ไปทิศทางที่ดี เพราะว่า attitude ทัศนคติมันเป็นตัวกำกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ คือถ้า เจ้าหน้าที่มี attitude ที่ดี มีความรู้สึกตัวเองเป็นผู้รับใช้ประชาชน การทำงานก็จะเป็นอีกแบบหนึ่ง อันนี้เขียนอย่างนี้ผมว่าเป็นเหมือนกับเป็นแนวทางเป็น guideline สำหรับผู้ปฏิบัติงาน ก็ดีนะครับ ผมว่า

ประธาน : เอานะ ที่ผมโน้ตไว้มีอีกคนหนึ่ง สนข. เขาบอกจะให้เติมเรื่องมาตรฐาน เป็นเรื่องห้ามมีระบบอุปถัมภ์ ซึ่งคงเขียนยากนะ ที่เราเขียนว่าห้ามไม่ให้แทรกแซงอะไรพวกนี้ ก็อยากห้ามมีระบบนั้น เขียนไปก็ใจครีมีไม่ได้อะไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันน่าจะรวมอยู่ใน good governance อยู่แล้วนะครับ

ประธาน : ตัวนี้ก็มีครับ ตัวนี้ก็ใช่

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ตรงนี้ก็ยังมีอีกคำอย่างที่ท่านประธานว่าจะเติมอย่างไร ที่พูดถึงไม่ใช้ระบบอุปถัมภ์ จริง ๆ แล้วถ้าพูดถึงตัวคำอธิบายในเรื่องการบริหารงานบุคคลภาครัฐ ที่มันมีปัญหาจริง ๆ เราเรียกรวม ๆ ว่าระบบอุปถัมภ์ จริง ๆ มันคือการใช้การตัดสินใจการให้ความดีความชอบ หรือว่าการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งอะไรต่าง ๆ มันไม่ได้ยึดเอาความสามารถของคนเป็นหลักเท่าที่ตนเองครับ

ประธาน : เราเขียนแล้วว่าให้ใช้ระบบคุณธรรม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ใช่ครับ ที่นี้คำว่า คุณธรรม มันก็ตกลงนะครับ ท่านประธานมันตกลงตรงที่ว่าเวลานี้ระบบคุณธรรมมีหลาย version ครับ เราเข้าใจว่า merit system ก็คืออันที่เราเข้าใจนะครับ

ประธาน : ตามที่กฎหมายบัญญัติ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ครับ ที่นี้ตอนหลังเขาก็บอกว่ากรม กองนี้เขาก็ใช้ระบบคุณธรรมแต่ทำไมคนไม่ควรได้รับแต่งตั้งได้รับแต่งตั้ง เขาก็บอกว่ากรมเขามีคุณธรรมสไตล์ของเขา มันก็เลยหนีกันบอกมาว่าถ้าอย่างนั้นก็ต้องบังคับไม่ให้มีระบบอุปถัมภ์ แล้วก็ตกลงมากต้องไปเขียนว่าราชการพลเรือนต้องบริหารบุคคลโดยใช้คุณธรรม มันก็มีของมันตั้งแต่ปีไหนมาแล้ว ใช่ไหมครับ แล้วจะมากำหนดอีก มันก็เลยเหมือนกับว่าความรู้สึกความเข้าใจเรื่องระบบคุณธรรมบ้านเรามันอีกเสบครับ มันคลอนไปหมดแล้ว

นายอัชพร จารุจินดา : ท่านวิระน่าจะรู้ดี เมื่ออาทิตย์ที่แล้วหรืออย่างไรนี้มีหน่วยงานที่รักษาคุณธรรมของข้าราชการเสนอเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงระดับรองเลขา โดยไม่เป็นไปตามหลักคุณธรรม ท่านนายกเขียนด้วยลายมือตลกกลับเลย คุณวิระรู้เรื่องใหม่ คือขนาดหน่วยงานที่ดูแลเรื่องคุณธรรมยังทำอย่างนี้แล้วจะหวังอะไร

ประธาน : ไปอีกหมวดหนึ่งครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาส : ท่านประธานครับ ข้างบนอันนั้นผมตั้งใจนิดเดียวคือเขียนดีแล้วครับ แต่ว่ามันไม่รู้จะเยอะไปหรือเปล่า ถ้าเขียนว่าด้วยความซื่อสัตย์สุจริตแบบนี้ ที่ผมยกขึ้นมาเพราะว่าถ้าเราย้อนไปดูว่าตอนนี้ อย่างที่เรียนนะครับว่าสมรรถนะของข้าราชการมันจะมีนอกจากเรื่องการให้บริการแล้วมันยังมีเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต แล้วเราเองก็พยายามย้ำเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต คืออยากว่าถ้าไม่เลือกปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมันจะไม่แน่ใจ ผมอยากเห็นคำแบบนี้มันเยอะ ๆ ครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตที่เราเอา และ ออก แล้วเราก็บอกว่า ไม่เลือกปฏิบัติ ก็ค่อยเอา และ ไปไว้ข้างหลัง หรือไม่ต้อง และ ก็ได้ แล้วก็ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างที่อาจารย์ศุภชัยเสนอก็ได้ครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธาน คือถ้าจะเติม ซื่อสัตย์สุจริต ผมคิดว่า มันต้องมาอันดับหนึ่งเลย คือต้องซื่อสัตย์ก่อน ราชการต้องการคนซื่อสัตย์สุจริตก่อนแล้วจึงจะมองในเรื่องของประสิทธิภาพ คือถ้ามันไม่ซื่อสัตย์เสียแล้วมันหมดทุกอย่าง

นายอัชพร จารุจินดา : คุณปรกรณ์จะเปลือยอย่างไร ฝรั่งมันอ่านมันคงงงประเทศไทย น่าดู

เลขานุการ : มันงมาหลายปีแล้วครับ ให้มันงต่อ

ประธาน : อย่างนี้ได้ไหม รัฐสภา

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะก่อนที่จะผ่านไปรัฐสภา ที่จริงมีบางประเด็นที่มันตลก ๆ อยู่ที่เขาขอมาคะ ไม่ทราบว่าจะคุยตอนนี้หรือไว้คุยทีหลัง

ประธาน : มาตรการอะไร

นางจุรี วิจิตรวาทการ : เขาไม่ได้ใส่มาตรการมานะคะ แต่มีเรื่องสิทธิ ในเรื่องสิทธิ กลุ่มสตรีเขาเสนอว่า มีประเด็นหนึ่งเขาบอกมาให้คุ้มครองสิทธิของมารดา โดยเขียนว่าการคุ้มครองและประกันสิทธิของผู้เป็นมารดา การได้รับสวัสดิการจากรัฐและนายจ้าง ทั้งก่อนและหลังการคลอดบุตร ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ที่เคยเรียนว่าเขาจะเดือดร้อนกันเรื่องของการที่ถูกเลิกจ้าง เพราะท้อง

ประธาน : เมื่อวานเราพูดกันที่แล้วไม่ใช่หรือ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ค่ะ แต่เราไม่ได้เขียนโดยเฉพาะในเรื่องของมารดา ที่นี้พยายามกลับไปดูว่าเขามีข้อเสนออะไร แล้วก็ข้อนี้เขาเขียนมาอย่างนี้ก็เลยเรียนให้ที่ประชุมพิจารณาด้วย

ประธาน : เขาให้ว่าอย่างไรนะครับ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : บอกว่า การคุ้มครองและประกันสิทธิของผู้เป็นมารดาให้ได้รับสวัสดิการจากรัฐและนายจ้าง ทั้งก่อนและหลังการคลอดบุตร ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ เขาก็มีเหตุผลที่เขาอธิบายมาว่าการที่ประเทศมีพลเมืองไทยรุ่นใหม่ที่มีสุขภาพแข็งแรงและมีคุณภาพเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เพราะฉะนั้นต้องมีหลักประกันเพื่อส่งเสริมให้มีพลเมืองรุ่นใหม่ที่มีสุขภาพแข็งแรงและมีคุณภาพ
สตรีที่อยู่ในภาวะที่เป็นมารดาจึงต้องได้รับการคุ้มครอง เอื้ออำนวย และให้โอกาสให้สามารถเลี้ยงดู
บุตรธิดาได้อย่างเต็มศักยภาพ

เลขานุการ : ท่านประธานขออนุญาตให้ข้อมูลครับ ที่มาของความนี้มาจากกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ข้อ ๑๐ (๒) นะครับ รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองว่ามารดาควรได้รับการคุ้มครองพิเศษระหว่างช่วงระยะเวลาตามควรก่อนหรือหลังการให้กำเนิดบุตร ในระหว่างช่วงระยะเวลาเช่นว่ามารดาซึ่งทำงานควรได้รับอนุญาตให้ลาโดยได้รับค่าจ้างหรือลาโดยมีสิทธิประโยชน์ด้านสวัสดิการสังคมอย่างเพียงพอ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ระหว่างนี้ขออนุญาตให้ข้อมูลเสริมที่คุณปรกรณ์ เพราะว่าบังเอิญผมก็เพิ่งไปประชุมมาว่าด้วยเรื่องของ UN Guiding Principles on Business and Human Rights นะครับ ซึ่งเขาจะพูดถึงอย่างที่ท่านอาจารย์จूरได้เอ่ยไปรวมถึงเรื่องอื่น ๆ ด้วยที่เป็นกฎหมายที่เป็นข้อตกลงของ UN ธุรกิจจะต้องเคารพถึงสิทธิมนุษยชนรวมความไปถึงเรื่องสุขภาพอนามัย การดูแลสตรีอะไรต่าง ๆ ก็มีข้อมูลน่าสนใจนะครับ เขาก็ได้ตกลงกันแล้ว มีประเทศที่ได้ไปทำเป็น action plan ระดับประเทศของเขาเรียบร้อยแล้ว และได้ approve จาก UN ไปแล้วก็มีพวกเดนมาร์ก ฟินแลนด์ นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ อังกฤษ ลิทัวเนีย โคลัมเบีย กำลังทำกันอยู่บ้านเราก็มีอินโดนีเซีย มาเลเซีย แต่ว่าประเทศไทยยังไม่โผล่ขึ้นมาเลยครับ ไม่รู้ว่าใครเป็นคนทำ แต่ว่าอันนี้จะมีผลต่อการค้าในวันหน้า เพราะว่าประเทศใน EU กับอเมริกา ก็จะเอาอันนี้มาเป็นตัวค้ำของเราก็คงแล้วที่เราได้มี action plan ให้กฎหมายแรงงานเราปรับปรุงไปตามนี้หรือเปล่า ผมเข้าใจว่าในกระทรวงแรงงานหรือว่ากลุ่มกรรมการสิทธิฯ คงจะมีการดูแลเรื่องนี้แล้ว ผมเข้าใจเอานะครับ แต่ว่าประเทศไทยยังไม่ได้ประกาศว่าได้มี plan เหมือนกับประเทศที่เอ่ยมา ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เด็ก สตรีอยู่ที่ไหน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อยู่ในเรื่องครอบครัวดีไหมครับ มาตรา ๖๘ เป็นเรื่องครอบครัว ๖๘ ครับ

ประธาน : ๖๘ มันเป็นแนวนโยบาย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ครับ เป็นแนวนโยบาย

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : เรามีสิทธิของเด็ก สตรี คนชรามันอยู่ไหน เอาไว้ที่เดียวกันได้ไหม
อันแรกเป็นการคุ้มครอง อันหลังนี้ให้ความช่วยเหลือ

นายอัคร จารุจินดา : คงไว้ได้ก่อน เพราะว่าตอนหลังคงจะไปรวมดูพวกสิทธิใน
การช่วยเหลือทุกอย่างเอาไว้อยู่ในมาตราเดียวกันทั้งหมด

ประธาน : เพราะไปไว้ในแนวนโยบายแห่งรัฐเขาก็ว่ารัฐเป็นใหญ่อีก โอเคนะครับ
มีอีกไหมครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ในมาตรา ๖๘ เขาก็มีข้อคิดเสนอมาน่า
เราพูดถึงความเข้มแข็งของครอบครัว อยากให้ขยายความนิดหนึ่งเกี่ยวกับความเข้มแข็งของ
ครอบครัว เพราะเขามองว่าอาจจะยังไม่ชัดเจนเพียงพอในการตีความ ซึ่งอาจจะขาดหลักการของ
ครอบครัวที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีศักดิ์ศรี ความเท่าเทียมกันระหว่างสามีภรรยา ความเคารพซึ่งกัน
และกัน ความเอื้ออาทรในครอบครัว ซึ่งเป็นจุดแข็งของสังคมไทย การขจัดความรุนแรงใน
ครอบครัวซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาสังคมทั้งหมด คือคล้าย ๆ นิยามว่าเข้มแข็งเฉย ๆ อาจจะ
ไม่พอ อยากจะให้ขยายความนิดหนึ่ง อันนี้เป็นข้อเสนอข้อหนึ่งนะคะ

ประธาน : อันนั้นไปไกลไปครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ไกลไปใช่ไหมคะ

ประธาน : ไกลไป เพราะว่ารัฐเข้าไปยุ่งในครอบครัวเมื่อไร ไปแจ้งความตำรวจว่า
สามีตีบ ตำรวจยังไม่ค่อยอยากจะรับแจ้งเลย เพราะว่าเรื่องในครอบครัวคนนอกเข้าไปยุ่ง รัฐเข้าไป
ยุ่งจะไปดูแลเขาเห็นจะอันตราย ต้องปล่อยให้เขาตกลงกันเอง คือสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว
และครอบครัวก็ต้องไปดูแลครอบครัวเอง

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่สำหรับกลุ่มที่เขาทำงานทางด้านสตรีเขาอาจจะมอง
ว่าทุกครั้งที่เราพูดถึงเข้มแข็งของครอบครัวเราเอาภาระหน้าที่นี้ไปใส่ไว้บนตัวผู้หญิงคล้าย ๆ ว่า
ผู้หญิงต้องเป็นคนรับทุกอย่าง จริง ๆ แล้วเข้มแข็งได้ต่อเมื่อมีความเคารพซึ่งกันและกัน และมีความ
เท่าเทียมระหว่างสามีภรรยา ดูแลกันอยู่ร่วมกันอย่างมีศักดิ์ศรี เอื้ออาทรต่อกันอะไรต่าง ๆ ซึ่งดิฉัน
ก็เข้าใจว่าจะบรรจุทั้งหมดในรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้ แต่ว่าเราอาจจะมี bias ที่มองว่าภาระหน้าที่ของ
ความเข้มแข็งผู้หญิงต้องเสียสละอยู่ตลอดเวลาและต้องทำทุกอย่างเพื่อให้เข้มแข็ง

ประธาน : ไม่ใช่

นางจรี วิจิตรวาทการ : ที่เขาเสนอมาน่าเขาคงอยากให้ขยายนิดหนึ่ง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ประธาน : เพราะบังเอิญเขาเป็นคนเข้าไปจับอยู่ในครอบครัวคนอื่น เขาเลยนึกว่า ผู้หญิงเป็นคนทำให้ครอบครัวเข้มแข็ง ความจริงบางครอบครัวผู้ชายมันก็ทำให้เข้มแข็ง บางทีผู้หญิง ก็ทำให้เข้มแข็ง แต่ว่าครอบครัวนั้นจะอยู่ได้หรือไม่ได้มันขึ้นอยู่กับว่าผู้ชายยอมมากน้อยแค่ไหน ถ้าผู้ชายไม่ยอมครอบครัวนั้นก็อยู่กันยาก ที่มันอยู่กันได้ยึด ๆ เพราะผู้ชายยอมนะ

นางจรี วิจิตรวาทการ : เราอาจจะตีความว่าผู้หญิงยอมก็ได้ นะคะ

ประธาน : แต่ว่าส่วนใหญ่จะผู้ชายยอม เพราะว่าเมื่อไรต่างคนต่างเถียงกัน คือโดยสภาพผู้หญิงจะเถียงมากกว่า คือช่างขี้บ่นมากกว่า แต่ที่นี้มันอยู่กันได้เพราะผู้ชายยอม บางคนก็เปลี่ยนจากคนเคยช่างพูดกลายเป็นคนเงียบไปเลย ผมสังเกตดูคนที่อายุมาก ๆ ไปดูเถอะ ผู้ชายจะเงียบลง ๆ แล้วถึงวันหนึ่งไม่ยอมพูดกับใคร มันไม่ใช่เป็นเรื่องไม่ดีนะ แต่มันได้ถูก ปรับตัว ปรับตัวจนกระทั่งชินแล้วก็อยู่กันได้ แต่ถ้ายังฮึดฮัดอยู่อย่างสมัยหนุ่ม ๆ สมัยนี้ที่ครอบครัว มันแตกกันเพราะต่างคนต่างฮึดฮัด ความเป็นสุขภาพบุรุษของผู้ชายมันน้อยลง เชิญครับ

นายเถียรชัย ณ นคร : พอดีประเด็นเล็กน้อยคือ จริง ๆ เคยถามคุณปกรณ์ นิดหนึ่งว่าคำียบ่อยเกินไปหรือเปล่า เพราะว่าตอนไปที่ระยองเมื่อวานก็คุยกันนิดหนึ่งตอนท่าน อาจารย์ไม่อยู่ ก็คือมีการเรียกร้องว่าอยากจะทำให้มีการคุ้มครองสิทธิของพวกประมงพื้นบ้านนะครับ ในส่วนที่เกี่ยวกับตอนเราพูดถึงเรื่องของการให้ความคุ้มครองช่วยเหลือพวกเกษตรกรครับ เขาอยากให้มีคำว่า ประมงพื้นบ้าน เข้าไปด้วย เพราะว่าประมงพื้นบ้านมันมีปัญหาทั้งภาค ตะวันออก ทั้งภาคใต้เลยครับ อาจารย์ชาติชายอาจจะช่วยเติมได้ปัญหามันซีเรียสเลยประมง พื้นบ้าน

ประธาน : ถ้าเป็นก่อนหน้านี้เราคงยอมใส่ให้ แต่พอตอนนี้เราใส่ไม่ได้แล้วละ เพราะว่ามันไปกระทบต่อ EU ก็ที่เป็นปัญหา ขนาดตอนมันมาใหม่ ๆ มันจะให้กำราบให้หมด แม้กระทั่งประมงพื้นบ้าน และเราก็ไม่ยอมมัน เราก็บอกไม่ได้ เพราะอันนี้มันชีวิตหากิน คนจน นี้คนจนแท้ ๆ มันก็ยังเคยเชื่อว่าต้องมีอันนั้น เดิมมันจะบอกว่าให้มี GPS ในประมงพื้นบ้าน ผมก็ ถามว่าแล้วเอ็งเคยเห็นหรือยังว่าประมงพื้นบ้านของข้ามันลงเรืออะไรไปทำ ของเอ็งประมงพื้นบ้าน มันลงเรือ speedboat ไปตกปลาใช้ไหม ของเรามันเรือเล็ก ๆ จะลุ่มมิลุ่มแหล่ และให้มันมี GPS มันจะไปติดที่ไหน แต่ว่าขณะเดียวกันคำว่า ประมงพื้นบ้าน มันก็เป็นเรือเล็ก กับเรือชักจะใหญ่ขึ้น เกือบ ๆ จะ ๑๐ ตันกรอสันนั้นก็ประมงพื้นบ้าน และพวกนี้ละเป็นตัวสำคัญที่ไปเที่ยวได้จับปลา

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

โดยไม่คำนึงถึงตัวเลขตัวน้อย ถ้าใส่เข้าไปเราก็จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่กำลังแก้ ของอาจารย์จूरีหมดหรือยัง

นางจूरี วิจิตรวาทการ : แต่คงไม่ใช่ตอนนี้ค่ะ สัดส่วนอะไรต่าง ๆ การมีส่วนร่วมก็มีประเด็นหนึ่งบอกว่า ถ้าสมมุติว่ามีส่วนร่วมของประชาชนน่าจะใส่ว่า ให้มีสัดส่วนหญิงชายเท่าเทียมกันหรือว่าให้มีส่วนร่วมของผู้หญิง เขาบอกบางที่การมีส่วนร่วมผู้หญิงมีส่วนร่วมน้อยเกินไป หมายถึงในพื้นที่ในอะไรต่าง ๆ เพราะผู้หญิงถูกขจัดออก แต่ฉันก็คิดว่ามันอาจจะไม่ต้องใส่ในตรงนี้ก็ได้อ

ประธาน : เพราะว่าจริง ๆ เวลาพูดถึงการมีส่วนร่วมคนที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือผู้หญิง ไม่ค่อยผู้ชายเท่าไรหรอกครับ ผู้ชายมันนั่งกินอยู่ร้านกาแฟ ที่ทำ ๆ ได้ผลก็สังเกตดูเถอะองค์กรชุมชนอะไรของเราผู้หญิงเป็นหลักเป็นฐานทั้งนั้น ผมคิดว่าปล่อยมันเป็นไปตามธรรมชาติเถอะครับ และจริง ๆ ผู้หญิงก็ active มากกว่าด้วยซ้ำ เพียงแต่ว่าพอถึงจุดการเมืองระดับประเทศผู้หญิงจะไม่อยากเข้าไป

นางจूरี วิจิตรวาทการ : คือบางที่ก็อาจจะถูกขจัดไปโดยกระบวนการที่ผู้ชายเป็นใหญ่ในเวทีการเมือง อันนั้นก็เป็นไปได้

ประธาน : อาจารย์สังเกตไหมครับว่าผู้หญิงที่ก้าวเข้ามาสู่วงการเมืองโดยอาชีพไม่ใช่มาด้วยความสามารถนะ มาด้วยความเป็นผู้หญิง ผู้หญิงที่มีความสามารถไม่ได้เข้ามาเพราะฉะนั้นถ้าเราเขียนไป ผู้หญิงที่มีความสามารถก็ไม่ได้เข้ามา คนประเภทนั้นแหละที่จะเข้ามา

นางจूरี วิจิตรวาทการ : คือมาโดยเป็นญาติเขาเรียก legacy case เป็นมรดกตกทอด เป็นอะไรต่าง ๆ

ประธาน : เดียวนี้เป็นก็กเสียส่วนใหญ่

นางจूरี วิจิตรวาทการ : ความสัมพันธ์ส่วนตัว

ประธาน : เมียไม่ค่อยได้มาหรอก เมียอยู่บ้าน เพราะเมียต้องหาคะแนนเสียงก็กมา เดียวนี้ก็กเป็นรัฐมนตรีคิดดู

นางจूरี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานจะมีอีกประเด็นหนึ่งเมื่อวานที่ท่านฝากไว้ว่าให้ไปคิดว่าถ้ากอะไรได้จับให้บอกให้ที่ประชุมอาจจะไม่จับนะคะ แต่ไปนั่งคิดว่าควรจะปรับอย่างไรไหม อันที่รัฐพึงส่งเสริมให้ทรัพยากรมนุษย์ รัฐพึงส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ถ้าสมมุติว่า รัฐพึงส่งเสริมให้ทรัพยากรมนุษย์เป็นพลเมืองของประเทศที่มีคุณภาพในทุกมิติ รวมทั้งเป็นสมาชิกของประชาคมโลกอย่างสง่างาม จะได้ไหมคะ

ประธาน : อันแรกลองเขียนดูก่อนได้ แต่อันหลังนี้จะไปไกลไปหน่อย

นางจรี วิจิตรวาทการ : พยายามจะรวมมิติที่ว่าเราจะต้องเก่งในประชาคมโลก ด้วยไม่ใช่เป็นลูกไล่เขาตลอด เมื่อวานที่อาจารย์ศุภชัยท้วงมาดิฉันก็เห็นด้วยว่าไปเน้นเรื่องการแข่งขันมากเกินไปมันก็ไม่ดี ก็เลยทำอย่างไรทำให้เป็น

ประธาน : เป็นพลเมืองที่ดี

นางจรี วิจิตรวาทการ : สมาชิกของประชาคมโลก

ประธาน : เป็นพลเมืองที่ดีใช่ไหม

นางจรี วิจิตรวาทการ : ค่ะ

ประธาน : ในทุกมิติ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ค่ะ

ประธาน : มันแปลว่าอะไร

นางจรี วิจิตรวาทการ : แปลว่าทั้งคุณธรรม ทั้งอะไร เพราะว่าถ้าดิฉันพูดดิฉันบอกอยากจะได้จริยธรรม คุณธรรม แต่ท่านประธานก็ stop ไว้ตั้งแต่หลาย ๆ ครั้งก่อนว่าอย่าใส่เยอะไป เรื่องคุณธรรม จริยธรรม แต่หมายถึงเป็นคนดีแต่ต้องเป็นคนเก่งและมีคุณภาพในหลาย ๆ ด้าน คุณภาพทั้งอารมณ์ จิตใจ ทั้งในเชิงคุณธรรม จริยธรรม แต่ว่าเก่งด้วยค่ะ เก่งและดี หมายถึงว่าอย่างนั้น

ประธาน : แต่ผมคิดว่าถ้าเราไม่รังเกียจว่าจะถูกใครเขาหาว่าเรายังไม่มีคุณภาพ เขียนไว้อย่างเดิมที่ว่า ให้มีคุณภาพ มีความสามารถสูงขึ้น ผมคิดว่ามันให้ความหมายดีพอแล้ว จริง ๆ มันก็ต้องยอมรับว่าคนของเราไม่ค่อยมีคุณภาพ โดยถัวเฉลี่ยนะ ที่เก่งมันก็เก่งหกรอก ก็ไม่ได้ว่าอะไร ที่โดยถัวเฉลี่ยมันไม่ค่อยมันยังไม่ได้คุณภาพ แล้วมันจะกระทบต่อวันข้างหน้าในเวลาที่เรา AEC มัน active มากกว่านี้ ก็อย่างที่ว่าเมื่อสองวันไปพม่ามา เด็กที่มาเป็นไกด์มันพูดไทยชัด ๆ ถ้ามว่าเรียนที่ไหน มันบอกเรียนที่อย่างกุง ผมก็เลยนึกว่าแล้วมันมีคนไทยพูดภาษาพม่าได้คล่องอย่างที่มีคนพูดภาษาไทยใหม่ ไม่มี ที่เป็นไกด์พม่าก็คงจะมาจากพม่าที่มาอยู่ไทยนาน ๆ เสียมากกว่า การที่เราเป็นประเทศที่เจริญแล้วเราก็ก็นึกถึงศักดิ์ศรีที่เราไม่อยากจะไปเรียนภาษาที่ประเทศที่เราเห็นว่าต่ำต้อยกว่าเรา เป็นความคิดที่ผิด

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จินตนา ๓/๘

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ เป็นพลเมืองดีทุกมิติท่านจะรักษามันไว้ไหมครับ

ประธาน : ไม่เอา ถ้าอันเก่าใช้ได้ผมก็ไม่อยากจะให้เป็นอย่างนี้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมเสนออย่างนี้ได้ไหมครับ ถ้าไหน ๆ จะให้มันมีคำว่า พลเมือง ก็แค่ทำให้เป็นพลเมืองที่ดี และในทุกมิติ ก็ตัดออก แล้วก็วรรค แล้วก็มีความภาพ แล้วก็ต่อจากนั้น และมีความสามารถสูงขึ้นเหมือนเดิม เพราะว่าผมเข้าใจว่าทุกมิติก็หมายถึง best all round แต่ว่ามันไปเขียนภาษาไทยมันงง ก็ให้เป็นพลเมืองที่ดี แล้วก็ให้มีคุณภาพ ก็เอา ให้ออกเสีย มีคุณภาพ แล้วก็มีความสามารถ มันจะได้คล้องกับมีความสามารถสูงขึ้น แค่นี้ก็พอแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ประธาน : ต้องเอาตัว มี นี้ออกด้วย มีคุณภาพและความสามารถสูงขึ้น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอบคุณครับ

ประธาน : โอเคนะ ลบเรื่องนี้ออกได้แล้วครับ จ้าบพอแล้วนะ คุณภัทระจ๊าบหรือยัง ท่านเอานะ

เลขาธิการ : ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานนิดเดียวครับ สำหรับเอกสารที่ฝ่ายเลขานุการได้นำไปแจกเป็นไฟล์ก่อนที่จะมีการแก้ในวันนี้ครับ ทำความเข้าใจกันนิดหนึ่งเมื่อครู่เรามีเพิ่มเติมไปเล็ก ๆ น้อย ๆ อยู่

ประธาน : เดี่ยวเราไป print ใหม่ จ้างเขามาทั้งที่แล้ว เหม่าจ่ายแล้ว print มากเท่าไรเขาก็คิดเท่าเดิมใช้ไหม เครื่อง print สำนักงานหรือ

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ มาตรา ๓๔ ครอบคลุมมาตรา ๓๔ ครับ ท่อนท้ายของวรรคแรกครับ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความแตกแยกเกลียดชังในสังคม อันนี้ทางพวกสมาคมสื่อกับทางวิชาการเขาก็เป็นห่วงอยู่ว่ามันจะเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิด เขาไม่สบายใจนะครับว่าจะจะเป็นเงื่อนไข ถ้าเกิดได้รัฐที่ไม่ดีมากก็จะไปออกกฎหมายมาใช้เหตุนี้มาควบคุมกัน จะขอความกรุณาว่าถ้ามันไม่จำเป็นก็ไม่ต้องเอาไว้ได้ไหมครับ

นายเอียรชัย ณ นคร : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเห็นต่างคุณภัทระนิดหนึ่งคือถ้อยคำนี้ผมคิดว่ามันสะท้อนความเป็นจริงในสังคมเราอยู่ แล้วก็การใช้สิทธิเสรีภาพที่ไม่ระมัดระวังแล้วมันสร้างความแตกแยก อันนี้เป็นสิ่งที่ผมคิดว่าทุกคนควรจะต้องสังวรไว้ คือมันไม่ใช่เป็นเรื่องถ้อยคำที่มันอาจจะกระทบอะไรคนบ้าง แต่ผมคิดว่ามันสะท้อนความเป็นจริงในสังคมอยู่ แล้วก็การคงไว้มันเหมือนกับเป็นการเตือนสติคนด้วยว่าเป็นสิ่งที่ไม่ต้องพึงกระทำอะไรอย่างนี้ ก็ยังคิดว่ามันน่าจะคงไว้

ประธาน : ถ้าเขียนกลับไปละ หรือเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชาติคือเอาตามพระอะไรนั่นท่านด้วย ก็อปี่ส่วนนี้ไปแล้วไป print เป็นสื่อออกมาได้ไหม

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ คือความอันนี้ผมเป็นคนหนึ่งที่เห็นว่าควรที่จะคงไว้ครับ แล้วเราได้มีการพูดกันแล้วตอนนั้นว่ามันโยงมาจากบทบัญญัติที่ว่า เว้นแต่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อ เพราะฉะนั้นมันจะมีความหมายขึ้นมาเมื่อต้องมีบทบัญญัติของกฎหมายตราขึ้นเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความแตกแยก

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

จีรภา ๔/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

หรือเกลียดชัง ตราบใดที่ยังไม่มีกฎหมายก็เป็นถ้อยคำที่เขียนเหมือนกับเป็นการปรามเอาไว้ครับ
ผมว่าน่าที่จะคงไว้ครับ

ประธาน : คงไว้แล้ว แต่ว่าเปลี่ยนคำใหม่จาก negative เป็น positive ฟังดูจะได้
ไม่ค่อยรู้สึก print ออกมาก็ดีเหมือนกันเวลาไปดูจะได้รู้จะไปรวมอะไรกัน พักสักนิด

พักประชุมเวลา ๑๕.๒๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๕.๔๕ นาฬิกา

ประธาน : เราต้องแก้ตรงไหนบ้าง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ยังค้างเรื่องการมีส่วนร่วม

ประธาน : ย้อนกลับไปอีกหรือ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ๗๓/๑ รอไว้ก่อน หรือว่าไม่รอ ลองเติมไว้จะได้จบไป
ส่วนหนึ่ง

ประธาน : มันยังไม่ได้รวมมา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : หรืออย่างไรครับ ต้องไปรวมมาใช้ไหมครับ ไม่ใช่อะไร
เพราะว่าเดี๋ยววันอาทิตย์จะไปที่นี่ถ้า เดี่ยวคนเขาจะถามว่าแล้วส่วนร่วมไปไหน ไม่มีหรือ ถ้ามีเป็น
เค้า ๆ จะได้บอกว่ามีอยู่ตรงนี้อะไรอย่างนี้ มีอะไรเรื่องไหนบ้างอะไรอย่างนี้ หรือพรุ่งนี้ก็ได้อีกครับ
พรุ่งนี้ยังทันไหมครับ

ประธาน : ท่านติดเอาไว้ที่เราแก้ไปแล้วไปด้วยสิ ที่เราแก้ไปทั้งหมดนี้ ที่จะไปที่
นิด้า ในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐสภามีคนเสนอให้เราแก้ที่เป็นสำคัญก็คือ สนช. กับ สปท. ผมคิดว่าเกณฑ์
ทั้งหมดที่เราว่าไว้ที่เราคุยกันมาเยอะแล้วนะ เราคงไม่เปลี่ยนใจ เปลี่ยนใหม่ เรื่องรัฐสภา เปลี่ยนใหม่
ใครอยากเปลี่ยนใจใหม่ ถ้าไม่เปลี่ยนใจเราจะได้ดูแลเฉพาะตรงที่มันบกพร่อง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันมีอันหนึ่งครับ ที่ผมจำได้ใครขอเรื่องที่ว่ารองประธานสภา
เขาอยากจะได้คนหนึ่งให้เป็นฝ่ายค้าน มาจากฝ่ายค้าน

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : ซึ่งเราก็คงพูดกันแล้วว่ามันเป็นไปได้ เพราะว่ามันคือการทำให้มันทะเลาะกันในสภาจะเดินหน้าไม่ได้ คือไปบังคับไม่ได้ เพราะว่าถ้าเขาตกลงกันได้เขาก็ไป คือถ้าบังคับมันเท่ากับว่าสภาจะทำงานไม่ได้เพราะมันจะไปแข่งกันอยู่เรื่อย

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เพราะเขาดูจากคราวที่แล้วที่รองประธานสภาเป็นฝ่ายเดียวกันหมดเลย แล้วก็ฝ่ายค้านทำให้เสียเปรียบทุกอย่างเลย

ประธาน : ถึงขึ้นไปเป็นถ้าเกิดเหตุอย่างนั้นเขาก็ไม่ให้รองประธานนั่ง เขาก็แยกกันระหว่างคนที่หนึ่งกับประธาน

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ เรื่องของระบบเลือกตั้ง ส.ส. ผมเพียงแต่หารือเฉย ๆ นะครับ หลักจัดสรรปันส่วนผมก็คงไม่ได้เปลี่ยนใจนะครับ เพียงแต่ว่ามีเหมือนกับคนพูดกันมา debate กับผม เขาก็บอกว่า ๑. ต้องบังคับนะให้คนพรรคที่ส่ง ส.ส. บัญชีรายชื่อกับ ส.ส. เขต ต้องบังคับให้ส่งทั้งสองอย่างนะ ที่ผ่านมามันมีบางพรรคส่งเฉพาะ ส.ส. บัญชีรายชื่อแล้วไม่ส่ง ส.ส. เขต ก็เลยเกิดพรรคอย่างสุวิทย์ขึ้นมา เขาบอกคราวนี้ให้เราเขียนลงไปในเรื่องนี้เลย

ประธาน : เรามีสแล้ว

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ให้บังคับแล้วนะ

ประธาน : เราเขียนแล้ว

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ที่นี้พอเป็นอย่างนี้เข้าเขาก็บอกว่าถ้าอย่างนั้นลองพิจารณาได้ไหมว่าให้มันมีบัตร ๒ ใบได้ไหม ตรงนี้เขาว่าให้เราไปตอบให้ได้ เพราะว่าฝ่ายการเมืองเขาใช้คำพูดมาตลอดว่าเราไปตัดสิทธิประชาชน ประชาชนเลือกคนที่ชอบ เลือกคนที่รักเลือกพรรคที่ชอบบะไรอย่างนั้นครับ แล้วอยู่ ๆ เรามาบังคับเท่ากับเราไปยึดสิทธิประชาชน ถ้าเราจะมีบัตรใบเดียวเราต้องเตรียมอธิบายประเด็นนี้ให้ชัดเจนและให้พูดเหมือนกัน

ประธาน : เราอธิบายแล้วว่าในประวัติศาสตร์ชาติไทยมาไม่เคยมีการให้เลือกพรรค เป็นความเข้าใจของคนที่ผิด พรรคไปปิดเป็นเองว่าเลือกคนเลือกพรรค ความจริงไม่ใช่ มันเลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อ นี่เราก็กังให้เขาเลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อ แต่วิธีคิดคะแนนที่เราคิดที่แตกต่างกันไป

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : เขาก็ยังบอกว่าถ้ามี ๒ ใบ แล้วคิดคะแนนอย่างไรเอาคะแนนบัญชีรายชื่อเอามานับก็ยังได้ ก็ไม่ว่าอะไร อันนี้เป็นข้อเสนออันที่เขาบอกว่าเราต้อง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

อธิบายให้ชัดก็แล้วกัน ไม่อย่างนั้นแล้วเวลาไปก่อนลงประชามติอันนี้เป็นจุดอ่อนของเรานะ เพราะว่าฝ่ายบิดเบือนมันก็จะไปอ้างอย่างนี้ พุดทุกวัน ๆ จนชาวบ้านเขานึกว่าเราไปตัดสิทธิชาวบ้านจริง ๆ อันนี้เป็นประเด็นที่เขาเสนอมาด้วยความหวังดีนะครับ

ประธาน : จริง ๆ พวกเราเองจะต้องเข้าใจให้ถูกเสียก่อนว่าเราไม่ได้ตัดสิทธิเรายังคงให้เขาเลือก ส.ส. ทั้งบัญชีรายชื่อ และที่สำคัญที่สุดหลักของเราที่เรายึดเป็นตัวตนในการทำก็คือเราไม่ต้องการให้คะแนนของประชาชนที่ไปลงคะแนนเสียไป ถ้าเมื่อไรใช้บัตร ๒ ใบคะแนนจะเสีย ไม่ว่าจะทำด้วยวิธีใดมันก็ต้องเสีย เพราะว่าคนที่เลือกเขตมันก็แพ้เขาหมด แพ้อดเลยชนะเอาไปหมด แพ้อดเลย นั่นเป็นหลุมพราง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ก็มีคนเพิ่มมาอีกว่าการที่เราไปกำหนดให้มี ส.ส. เขต เขตละ ๑ คน ๓๕๐ เขต มันอาจจะทำให้เกิดความรุนแรงเกิดขึ้นในเรื่องทั้งการหาเสียง การอะไรต่าง ๆ แม้กระทั่งปล่อยข่าวว่าใครตายบ้างอะไรบ้าง ก็คิดว่าทำไมเราไม่ใช้ระบบจังหวัดใหญ่เป็นระบบพวง ๑ จังหวัดมันมีประชากรเท่าไร ก็คิดไปตามสัดส่วนนั้นแหละ บางจังหวัดก็มีคนเดียว อย่างระนอง บางจังหวัดก็จะมี ๕ คน ๗ คน เชียงใหม่ตั้ง ๙ คน สมมุติอย่างนั้นนะ แล้วก็ใช้ระบบเรานี้แหละ แล้วก็มันจะได้เหมือนกับมันจะได้โผล่ขึ้นมาได้ หมายถึงว่าคนที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ สมมุติมันมี ๙ คนใช้ใหม่จังหวัดเบอร์หนึ่ง มันก็จะมีคนสมัครเป็น ๑๐ คะแนน คะแนนก็จะได้หลาย ๆ พรรค ก็จะได้เกือมาเป็นวิธีปรองดองอย่างหนึ่ง เขาบอกอย่างนั้น เขายกตัวอย่างว่าในจังหวัดชายแดนภาคใต้ถ้าเราใช้แบบของเราเบอร์เดียว บัตรเดียว เขตเดียว โอกาสที่มันจะมีแค่ ส.ส. ของเขตนั้น จังหวัดนั้นแค่พรรคเดียวมันสูง แต่ถ้าเราใช้แบบจังหวัดเขาเรียกพวงใหญ่ใช้ใหม่ครับ แล้วก็เรียงมาแต่ one man one vote เหมือนเดิมนะครับ จังหวัดเชียงใหม่มี ๙ คน ทุกคนคนเชียงใหม่ไปก็ต้องได้เบอร์เดียว เลือกได้คะแนนเดียว มันก็จะมีพรรคโน้นพรรคนี่เข้ามา ดูตามความนิยมที่สะท้อนจากเจตนารมณ์บัตรเดียว เขาบอกอันนี้มันจะปรองดองได้มากขึ้น ขอให้พิจารณาดูเถอะเขาว่าอย่างนั้นนะครับ

นายอัชพร จารุจินดา : อันนั้นเข้าใจว่าคุณบรรศักดิ์เขาเสนอ ซึ่งผมก็เอาไปคิดเสร็จแล้วก็คิดว่ามันอาจจะเกิดเหตุอย่างนี้อาจารย์ สมมุติว่ามี ๙ คน แต่คนไปลงคะแนนเขาจะชอบคนใดคนหนึ่งแล้วมีเสียงเดียว บางทีอาจจะเลือกแค่เบอร์ ๑ กับเบอร์ ๒ ได้ เสร็จแล้วก็เลยไม่ครบ ๙ คน นึกออกไหม คือมันไม่มีทางที่คนจะไปลงคะแนนแล้วกระจายกันไปได้จนได้ทั้ง ๙ คนหรอก มันจะไปกระจุกตัวอยู่คนที่นิยมที่สุดเท่านั้นเอง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : แล้วมันจะเกิดอย่างนี้ด้วย คนที่ ๑ ได้ ๑๕๐,๐๐๐ คนที่ ๒ ได้ ๓๐,๐๐๐ คนที่ ๔ ได้ ๕๐๐ คนที่ ๖ ได้ ๓๐๐ แล้ว ๓๐๐ ๕๐๐ นั้นแหละมาเป็นผู้แทน แล้วที่นี้เราจะดูไม่จืด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่เป็นไรครับ เลยนำเอาความคิดเห็นของเขามาให้ที่ประชุมได้พิจารณา เพราะถ้าเรายืนหลักเดิมเราจะได้ไปอธิบายถูก เพราะมันถามแน่ ๆ อยู่แล้วละคำถามพวกนี้ว่าทำไมเราไม่ทำอย่างนั้น ไม่ทำอย่างนี้ โดยเฉพาะพรรคที่เขาเสียประโยชน์

ประธาน : คิดว่าถ้าเราไม่ไปแตะอะไรมันเลยนะ เราไม่ไปแตะมันนะเราอธิบายมาจนต่างคนต่างเหนื่อยแล้ว เตียวนี้มันก็ไม่ค่อยมีใครพูด มันพูดเรื่องสิทธิ และจริง ๆ ลองดูที่ชาวบ้านเขาเสนอมาไม่มีใครเสนอเรื่องนี้เลย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ชาวบ้านไม่เสนอ

ประธาน : สัก ๒ เปอร์เซนต์ ผมคิดว่าชาวบ้านเขาไม่ค่อยได้ตั้งใจเรื่องพวกนั้นเท่าไร

นายอัชพร จารุจินดา : เคยดูคะแนนที่ กกต. เคยมาให้จริง ๆ แล้วคนจะเลือกตั้งคนและพรรค จากของเดิมนะครับด้วยกัน คะแนนที่จะเปลี่ยนแปลงไปก็มีประมาณสัก ๒ ล้านคะแนนที่เลือกคนและไม่เลือกพรรคที่ดูจากตารางคะแนน เพราะฉะนั้นโดยปกติธรรมชาติของคนมันเลือกคู่กันอยู่แล้ว มันไม่ได้เป็นอย่างที่เขาโฆษณาหรอก เพียงแต่ว่า ๒ ล้านคะแนนมันไปเทให้พรรคเดียว แล้วเขาก็เลยได้สิทธิเกินที่ควรจะได้ ไปเอาคะแนนของพรรคอื่นเข้ามา

ประธาน : ผมคิดวิธีที่เราทำเป็นธรรมที่สุด เป็นธรรมทั้งกับประชาชน แต่ความได้เปรียบเสียเปรียบอันนี้เราก็ไม่รู้ เราก็ไม่ได้สามารถไปคำนวณได้เพราะจำนวนตัวเลขที่เราพยายามทำให้มันแตกต่างกันเพื่อไม่ให้ใครคำนวณได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : อันนี้ผมก็คิดเหมือนท่านอาจารย์ เพราะว่าผมเท่าที่ผมเข้าใจ เรียกว่า landscape ทางการเมือง ความนิยมหรืออะไรของคนหลัง ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ มันแปรปรวนพอสมควร เพราะระบบที่เราคิดพรรคใหญ่ก็ไม่พอใจนะ ไม่มั่นใจว่าระบบมันน่าจะเข้าทางพวกคุณนะ พวกคุณเป็นพรรคใหญ่ คุณส่งเยอะอยู่แล้ว เขาบอกมันก็ไม่แน่ เขาก็ไม่ชอบ เขายังต้องการใบที่ ๒ มาเซฟไว้ก่อน เพราะเขาเคยได้ตรงนั้นใช้ไหมครับ เขาก็ไม่อยากจะเสียส่วนนั้นไป พรรคเล็กยิ่งด่าใหญ่เลย ไม่ได้เกิดแน่เพราะว่าเราไปบังคับให้มีใบเดียว ทุกที่มันเกิดกับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ใบที่ ๒ ไขใหม่ พอมีใบเดียวแล้วต้องส่งด้วย มันไม่มีสตางค์ส่งเยอะ มันส่งได้ไม่กี่ที่มันก็โอกาสได้น้อยแล้วมันก็บ่น

ประธาน : แล้วไม่มีสตางค์จะส่งแล้วมันจะได้อย่างไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ก็ไม่รู้มัน มันไม่มีความนิยม นายทุนอาจจะมีแต่ว่ามันหาตัวไปแสดงตามเขตต่าง ๆ ได้ไม่พอ คือผมก็แปลกใจว่าระบบที่ร่างมานี้พรรคใหญ่ก็ไม่ชอบ พรรคเล็กก็ไม่ชอบ แต่ที่เจียบคือพรรคกลางไม่เอ๋อสักอย่าง พรรคกลางมันไม่พูดอะไรเลยเจียบไม่ว่าอะไรสักอย่าง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ประเด็นนี้อาจารย์บรรเจิดก็โจมตีเมื่อเช้านี้บอกว่าพรรคกลางกับพรรคเล็กไม่มีโอกาสเกิดเลย ผมว่าถ้าเราทำ Infographic ดี ๆ ออกมาอธิบายชัด ๆ จะเห็นภาพเลยว่ามันก็เสียเปรียบแต่ในมุ้งแล้วพรรคเล็กกะครับ เงินน้อย คนน้อยแล้วจะเอาคนผู้แทนเยอะ ๆ มันผิดตรรกะอยู่แล้ว

ประธาน : มันจะสร้างได้อย่างไร หวังว่ามีเงินส่งคนไปลง ๒ คน แล้วจะหวังให้เติบโตเป็นเสียงข้างมาก ลองถามนักวิชาการสิช่วยคิดวิธีหน่อยสิว่าจะทำได้อย่างไร มันก็เสียเปรียบอยู่ในตัว ก็คุณส่งเท่านั้น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : คืออย่างนี้ครับ เขาพูดว่าระบบเราเขาจะไม่ได้แม้แต่คนเดียวครับ แม้ว่าจะส่ง ๕ คน ๗ คน เพราะที่ผ่านมาระบบ ๒ ใบ ส่ง ๒-๓ คน ๔ คน ยังมีโอกาสได้คนหนึ่ง แต่ตอนนี้ไม่ได้สักคนเขากลับตรงนั้นครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : แล้วคะแนนน้ำมันก็ไม่ควรที่จะเสียไป มันจะได้ไปเป็นกอบเป็นกำ

เลขาธิการ : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมเคยได้รับคำถามนี้แล้วก็ลองตอบไป
ในลักษณะเรื่องเอสเอ็มอีก็บอกว่าพรรคใหญ่ในวันนี้จริง ๆ แล้วมันก็คือพรรคเล็กเมื่อ ๕๐-๖๐ ปีมา
ก่อน แต่มันค่อย develop มา มันก็เหมือนธุรกิจ ธุรกิจก็เหมือนกัน มีเล็ก มีใหญ่ สิ่งที่ต้องแข่งขัน
คือในเรื่องของคุณภาพ อันนี้มันเป็นเรื่องของการแข่งขันด้านคุณภาพ ผมตอบเขาไปอย่างนี้ครับ
เพราะถ้าคุณภาพดีสักวันหนึ่งคุณก็ต้องพัฒนาเป็นพรรคใหญ่ได้ในที่สุด แต่ทั้งหมดมันต้องใช้เวลา
มันไม่ใช่หุ้มนื้อ ถ้าหุ้มนื้อเราก็คาดหมายได้เลยว่าเขาต้องมาหาอะไรคืน ใน (๑๐) ที่โน้นไว้ก็คือ
เรื่องการกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤตินิชอบ ไม่มี ต้องตัดออกในบรรทัดที่ ๓ แล้วก็
ในบรรทัดสุดท้ายเรื่องกฎหมายฟอกเงิน ตกคำว่า หรือ หน้าคำว่า กฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน แล้วมีผู้เสนอให้เติมเข้ามาหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักกฎหมาย
ก็คือว่ากฎหมายฟอกเงินมันจะมีความผิดมูลฐานกับความผิดฐานฟอกเงิน ก็อยากจะให้เราระบุ
ให้ชัดว่าในความผิดฐานฟอกเงิน

ประธาน : ตรงนี้จะไรนะครับ

เลขาธิการ : ตกคำว่า หรือ หน้าคำว่า กฎหมายว่าด้วยครับ

ประธาน : แล้วจะให้เติมอะไรอีก

เลขาธิการ : ในความผิดฐานฟอกเงินครับ

ประธาน : กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิด
ฐานฟอกเงิน

เลขาธิการ : ครับ

ประธาน : แล้วมันไม่มีความผิดอื่นหรือ

เลขาธิการ : มีความผิดมูลฐานกับความผิดฐานฟอกเงิน ที่นี้ความผิดมูลฐาน
มันเยอะมาก แต่ว่าเขาจะเอาจริง ๆ คือเรื่องความผิดฐานฟอกเงิน

ประธาน : ส่วนใหญ่มันไม่ได้ฟ้องความผิดฐานฟอกเงิน มันไปฟ้องความผิดมูลฐาน
แล้วก็ไปยึดทรัพย์ แล้วก็ได้เงินไปแบ่งกันแล้วก็พอใจแค่นั้น ไม่ได้ฟ้องไปถึงความผิดฐานฟอกเงิน
มีกฎหมายอื่นที่มันเลวร้ายบ้างไหม

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เลขานุการ : ผมลองอ่านเรื่องความผิดมูลฐานเพื่อว่าจะเป็นไฉนในกฎหมาย
พอกเงินนะครับ ความผิดมูลฐานหมายความว่า

(๑) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติดหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การค้ามนุษย์ อันนี้เรามีอยู่แล้ว

(๓) ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิด
ตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

(๔) ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สินหรือกระทำ
โดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งกระทำโดยกรรมการผู้จัดการ
หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น

(๕) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ
ยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานใน
องค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๖) ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินที่กระทำโดยอ้างอำนาจอัย
หรือช่องโง่ ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๗) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(๘) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(๙) ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิด
เกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยมีวงเงินในการกระทำความผิด
รวมกันตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป หรือเป็นการจัดให้มีการเล่นการพนันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(๑๐) ความผิดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญา
หรือการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมที่มีกฎหมายกำหนดเป็นความผิด

(๑๑) ความผิดเกี่ยวกับการรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่
เกี่ยวกับการช่วยจำหน่าย ชื้อ รับจำนำ หรือรับไว้ด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำ
ความผิดอันมีลักษณะเป็นการค้า

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

(๑๒) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเงินตรา ดวงตรา แสตมป์ และตั๋ว ตามประมวลกฎหมายอาญาอันมีลักษณะเป็นการค้า

(๑๓) ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาเฉพาะที่เกี่ยวกับการปลอม หรือการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้า หรือความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา อันมีลักษณะเป็นทางการค้า

(๑๔) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือหนังสือเดินทางตามประมวลกฎหมายอาญา อันมีลักษณะเป็นปกติธุระหรือเพื่อการค้า

(๑๕) ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ ยึดถือ หรือครอบครองทรัพยากรธรรมชาติหรือกระบวนการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีขอบข่ายกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า

(๑๖) ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกายจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้ได้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน

(๑๗) ความผิดเกี่ยวกับการหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะกรณีเพื่อเรียกหรือรับผลประโยชน์หรือเพื่อต่อรองให้ได้ผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง

(๑๘) ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ กระชอก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกง หรือยักยอก ตามประมวลกฎหมายอาญาอันมีลักษณะเป็นปกติธุระ

(๑๙) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด

(๒๐) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรม เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรม เกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำไม่เป็นธรรมที่มีผลกระทบต่อราคาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าหรือเกี่ยวกับการใช้ข้อมูล ภายในตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

(๒๑) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด และความผิดตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมยุทธภัณฑ์เฉพาะที่เป็นการค้ายุทธภัณฑ์เพื่อนำไปใช้ในการก่อการร้าย การรบ หรือการสงคราม

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ ในมาตรา ๗๗ ซึ่งเขาสามารถที่จะให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาได้ด้วย ที่นี้มันมีบางกรณียกตัวอย่าง เช่น ในมาตรา ๙๖ (๑๓) ซึ่งเป็นเรื่องฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรง ถ้าหากว่าคนไปร้อง ป.ป.ช. ป.ป.ช. ส่งเรื่องไปตามมาตรา ๒๓๑ เมื่อดำเนินการแล้วในมาตรา ๒๓๑ ศาลสามารถที่จะสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง แล้วก็เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกิน ๑๐ ปีด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าส่งไปที่ ป.ป.ช. ถ้าศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาแล้วหรือศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว นอกจากให้พ้นตำแหน่งแล้วยังสามารถสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กับเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งได้ไม่เกิน ๑๐ ปีให้ได้ แต่ถ้าเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งไปยื่นเองในนี้เราเขียนแค่หยุดปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น ถ้าเกิดเขามาใช้ช่องทางอื่นทาง กกต. ตามมาตรา ๗๗ น่าจะได้เฉพาะแค่หยุดปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น มันจะไม่เหมือนกัน

ประธาน : ใครมายื่น

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ในมาตรา ๙๖ ก็ไม่ใช่ทุกเรื่อง ผมยกตัวอย่างให้ดูว่า (๑๓) เรื่องฝ่าฝืนจริยธรรมซึ่งสามารถไปร้อง ป.ป.ช. ทำก็ได้

ประธาน : คือตรงนั้นเป็นเรื่องเอาความผิดมันก็ไปร้อง ป.ป.ช. แล้วก็ไปศาล แต่ที่ความผิดมันเกิดขึ้นมาหมดแล้ว แล้วเจ้าตัวไม่ยอมไป เขาก็ไปร้องว่ามันไปแล้วแต่เนี่ยยังดันอยู่ เขาก็ไปให้ศาลรัฐธรรมนูญชี้ว่ามันไปหรือยัง มันทำผิดหรือยัง กลไกการทำผิดมันก็ไปตาม ป.ป.ช. เพราะฉะนั้น กกต. จึงไม่มีหน้าที่ในการไปเอาผิดใคร กกต. ดูแต่เพียงว่าอายุนั้นมันพ้นหรือยัง เพราะฉะนั้นจึงไม่ใช่เรื่องที่ต้องไปติดตามเขา สมมุติเขาถูกกล่าวหาว่าไปได้รับโทษจำคุกมาก่อน และยังไม่ถึง ๑๐ ปีไปร้องกับ ป.ป.ช. แต่ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจสอบสวน เขามาร้อง กกต. บอกอายุนั้นมันพ้นไปแล้วเพราะมันติดคุกมา กกต. ว่าจริง แต่อายุนั้นไม่ยอมออก กกต. ก็ไปร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เอาหลักฐานไปดูว่าอายุนั้นมันถูกศาลพิพากษาจำคุกแล้วเพิ่งออกมาจากคุก ศาลรัฐธรรมนูญก็ดู พอดูแล้วจริง ก็บอกอายุนั้นขาดคุณสมบัติ มีลักษณะต้องห้าม มันก็ไปตามรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าจะมีการกล่าวหาว่านายคนนี้กระทำความผิดฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรง เขาก็ต้องไปร้องต่อ ป.ป.ช. หรือใครที่เรามอบอำนาจไว้ให้เพื่อไปสอบสวนทวนความว่าอายุนั้นฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรงหรือเปล่า ที่นี้พอสมมุติว่าเขาตัดสินใจว่าฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรงแล้วมันยังไม่ยอมออก เขาก็มาร้องทางนี้ คือมันจะ ๒ ขั้นตอน

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าอย่างนั้นตัด (๑๓) ในมาตรา ๗๗ ออกไป หมายความว่า ถ้าเป็นเรื่องฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรงก็อย่ามาร้องที่ กกต. ไปที่ ป.ป.ช. เลย เพราะถ้าใส่อยู่ตรงนี้ มันก็จะเกิดปัญหาว่าศาลก็จะสั่งได้เฉพาะหยุดปฏิบัติหน้าที่ ไม่อย่างนั้นก็ตัด (๑๓) ออกไปให้ไปร้องที่ ป.ป.ช. เวลาเขามายื่นที่ กกต. กกต. บอกไม่มีอำนาจ ให้คุณไปยื่นที่ ป.ป.ช. ถ้าไม่อย่างนั้น เขาก็ยืนยันให้ กกต. ทำตาม (๑๓)

ประธาน : มาตราอะไรของ ป.ป.ช.

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อยู่ในมาตรา ๒๓๑ ครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ของท่านอาจารย์ประพันธ์มันอาจจะสับสน หรือจะต้องตัด (๑๓) ของมาตรา ๙๖ ออก เพราะมันจะมี (๑๐) ของมาตรา ๙๖ อยู่แล้วว่าศาลรัฐธรรมนูญ มีคำวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓๙ หรือมาตรา ๒๓๑ มันก็เลยเป็นเรื่องมาตรฐาน จริยธรรมมันจะต้องไปมาตรา ๒๓๑ ก่อน แล้วมาตรา ๒๓๑ ศาลตัดสินว่าพ้นจากตำแหน่ง เขาก็ไม่มีสิทธิมาสมัคร แล้ว (๑๐) ก็ไม่ได้อยู่ในมาตรา ๗๗ เพราะถือว่าศาลรัฐธรรมนูญชี้ไว้แล้ว (๑๓) อาจจะไม่ต้องเขียน

ประธาน : ใช่ ถ้าอย่างนั้นเอา (๑๓) ออก แล้วในมาตรา ๙๖ ก็ต้องเอาออก เพราะว่าทุกคนมันจะถูก subject อยู่กับ ป.ป.ช. อยู่แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในร่างมาตรา ๗๗ เหมือนกัน ถ้าเรา (๑๓) นี้ออก ในส่วนของวุฒิสมาชิก มาตรา ๑๐๖ (๗) ก็คงต้องตัดเหมือนกันฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน จริยธรรมอย่างร้ายแรงเหมือนกัน

นายอัชพร จารุจินดา : ใช่ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : (๗) ของมาตรา ๑๐๖ และในตัวมาตรา ๑๐๖ ต้องตัด เหมือนกันหรือเปล่าครับ

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๑๐๖ ก็มี (๙) เขียนเหมือนกันกับมาตรา ๙๖

ประธาน : โอเค มีมาตราไหนอีกไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในหมวดนี้ที่ทาง กกต. เขามีหนังสือแจ้งมา ฝ่ายเลขานุการ ไม่ทราบได้ดูหรือเปล่า มาตรา ๙๙ เขาขอเสนอเพิ่มให้ต่อไปว่า ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขาให้เหตุผลว่า เพื่อให้สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้เกิดความชัดเจน

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : ทำอะไรครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เขาให้เติมต่อจากสิ้นสุดลง เขาขอเสนอว่าให้เติมว่า ทั้งนี้หลักเกณฑ์และวิธีการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประธาน : ไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการ เพียงแต่ให้อำนาจเขากำหนดวันเลือกตั้งใหม่เท่านั้นเอง เราไม่ได้ให้เขาไปสร้างหลักเกณฑ์อะไรขึ้นมา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็อันนี้เขาเสนอมา

ประธาน : เราก็คงไม่เอา เดี่ยวเขาไปกำหนดหลักเกณฑ์อะไรมาว่าหน่วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในมาตรา ๘๐ ตรงที่ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ เขาเสนอให้เพิ่มว่า และให้ลงคะแนนโดยบัตรเลือกตั้งหรือวิธีอื่น

เลขานุการ : ผมเข้าใจว่าเราอภิปรายกันแล้วเราตัดออก เพราะว่าจะได้กว้างขึ้น

ประธาน : เราบอกการออกเสียงลงคะแนน เมื่อก่อนเราเรียกบัตรลงคะแนนที่นี้เราเปลี่ยนเป็นการออกเสียงลงคะแนน แล้วเราก็บอกให้เป็นไปตามกฎหมายอยู่แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : นี่เป็นข้อเสนอที่เขาเสนอมา คือมาตรา ๘๐ เขาขอเพิ่มเป็นวรรคสาม ว่าให้ดำเนินการนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเฉพาะท้องถิ่นหรือมีเหตุอันสมควรอื่น

เลขานุการ : เรื่องนับเราก็ไปไว้ในกฎหมายอยู่แล้วครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมรู้สึกมันมีเขียนอยู่ตรงไหนอันหนึ่ง

ประธาน : การนับคะแนน หลักเกณฑ์และวิธีการเงื่อนไข

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เราโยนกฎหมายลูกเลยใช่ไหมครับ

ประธาน : ใช่ เพราะเดี๋ยวก็เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา ก็ไปทะเลาะกันเองแล้วกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ให้ไปอยู่ในกฎหมายลูกนะครับ

ประธาน : ช่วยโน้ตไว้ด้วยที่เราไม่ได้แก้เพราะให้ออกในกฎหมายลูก

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในวรรคสุดท้ายของมาตรา ๘๐ บรรทัดที่ ๓ มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ของเขตเลือกตั้งทั้งหมดเขาขอแก้เป็นจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดคือของเราเอาเขตเป็นตัวตั้ง แต่ที่เขาเสนอเขาเอาจำนวน ส.ส. เป็นตัวตั้งแต่มันเป็นเขตเดียวเบอร์เดียว

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ที่ผ่านมาเขาเอาเขตเป็นหลัก หรือเอาจำนวน ส.ส. เป็นหลักครับ

ประธาน : ของเดิมเขาใช้ ส.ส. แต่ว่าที่เราใช้เขตเลือกตั้งเพราะเราไม่ต้องการให้เขาเอาบัญชีรายชื่อมาบวก เพราะถ้ายังไม่ได้อ้อยละ ๙๕ ของเขตเลือกตั้งเรายังไม่อยากให้เขาคำนวณ ถ้าเอา ส.ส. เขาไปคำนวณ สมมติว่าได้มาร้อยละ ๗๐ บวกกับ ส.ส. บัญชีรายชื่อตามคะแนนนั้นปีมันจะได้ร้อยละ ๙๕ แต่ผลการเลือกตั้งยังเหลืออีกตั้งหลายเขต ซึ่งจะทำให้ผลเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ตกลงเอาตามเดิมนะครับ

ประธาน : ตามเดิม เขียนอธิบายให้เขาฟังว่าเป็นเพราะว่าเราต้องการให้ตัวเขตเป็นตัวหลัก เพราะตัวนี้มันจะเป็นตัวไปคำนวณ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในมาตรา ๙๖ เขาเสนอเพื่อความชัดเจนให้เพิ่มเป็น (๑๔) แต่เมื่อสักครู่นี้เราตัดไปอันหนึ่ง (๑๓) พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๘ เพื่อให้เกิดความชัดเจน และสอดคล้องกับการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองในลำดับท้ายที่ต้องพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๘ ของร่าง

ประธาน : ต่อกครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาตรา ๑๐๐ (๑) แล้วให้นำมาตรา ๙๗ แก้เป็นมาตรา ๙๘ มาใช้บังคับโดยรวม แล้วเขาขอเพิ่มว่า เว้นแต่อายุของสภาผู้แทนราษฎรจะเหลือไม่ถึง ๑๘๐ วัน ซึ่งอันนี้ที่อายุสภาผู้แทนราษฎรเหลือไม่ถึง ๑๘๐ วัน รู้สึกจะมีบัญญัติไว้เดิม คือถ้าหากว่ามันเหลือไม่ถึงก็ไม่ต้องเลือกซ่อม

ประธาน : มาตรา ๙๗ ถูกแล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้ามาตรา ๙๗ ถูกต้องแล้ว เขาขอเพิ่ม เว้นแต่อายุของสภาผู้แทนราษฎรจะเหลือไม่ถึง ๑๘๐ วัน

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : เชิญต่อไปครับ มีไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : หลังจากนั้นก็เป็นเรื่องของ กกต. ครับ

เลขานุการ : มีมาตรา ๙๓ ในตารางหน้า ๒๑ เขาขอแก้ (๕) กับ (๑๘) ครับ

ประธาน : แก้วอย่างไรครับ

เลขานุการ : (๕) เขาจะขอเพิ่มความ คืออยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือก เติมคำว่า หรือรับเลือก ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาตราไหนครับ

เลขานุการ : มาตรา ๙๓ (๕) ในตารางหน้า ๒๑ ครับ

ประธาน : แล้วเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ต้องแก้ไขไหมครับ

เลขานุการ : เพราะเวลาเราเพิกถอน จริง ๆ เราเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ประธาน : เราไม่มี ไม่เกี่ยว คือถึงจะเป็น ส.ว. เราก็เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็น technical term

เลขานุการ : แล้วเขาขอเพิ่ม (๑๘) ครับ เป็นผู้ไม่ชำระค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง หรือค่าเสียหายในการเลือกตั้งตามคำพิพากษา แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่เขาเสนอมา คือเรื่องค่าเสียหายบางที่อาจจะยังต้องสู้กันอยู่ คือเขาก็อยากจะบวกเพื่อบังคับ

ประธาน : ไม่ชำระเขาก็จะฟ้องล้มละลาย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เขาฟ้องเรียกเงินคืนอยู่ ต้องเรียกเงินคืนก่อนครับ

ประธาน : ฟ้องเรียกเงินคืน แต่ถ้าอันนี้คดียังไม่ถึงที่สุด หรือถ้าคดีถึงที่สุดแล้ว ไม่ชำระก็ไปยึดทรัพย์หรือว่าฟ้องล้มละลาย มันก็ต้องห้ามไปเอง แล้วเวลาท่านคุยกับเขาท่านคุยกับใคร ไม่ได้คุยกับพวกกรรมการ เวลาคุยแล้วเขาไม่ได้คุยกับคุณสมชัย ก็เห็นเขาประกาศจะลงคะแนน วันที่ ๓๑ ต่อไปมีอีกไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาตรา ๙๑ (๒) เขาขอเติมว่า แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด

ประธาน : คำว่า อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือเขาคงอยากจะให้ชัดเจน อย่างเช่น ศาลชั้นต้น เป็นคดีอาญาก็เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแต่ยังไม่ถึงที่สุดอะไรอย่างนี้ครับ

ประธาน : ไม่ได้กระมังครับ ยังไม่ถึงที่สุด

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาตรา ๙๑ ต้องถึงที่สุดหรืออย่างไรครับ

ประธาน : คือเขาไม่กล้าเอง จริง ๆ โดยหลักคำพิพากษาของศาล ศาลชั้นต้นพิพากษาแล้วมันใช้บังคับได้ จนกว่าศาลอุทธรณ์จะสั่งทุเลา หรือสั่งเป็นอย่างอื่น ฉะนั้นเมื่อศาลชั้นต้นเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งปีมันก็ต้องใช้ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือมันมีปัญหาการตีความมาตลอด กรณีถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในคดีอาญาของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แต่คดีไม่ถึงที่สุดก็มีการตีความโต้เถียงกันมาตลอดว่าอันนี้เป็นคดีอาญา แล้วก็จะไปปฏิบัติเขาเหมือนกับต้องคดีอาญาไม่ได้ตามบทบัญญัติทั่วไปในคดีอาญา

ประธาน : การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจเพิกถอนใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้โดยทั่วไปของคดีอาญา

นายอัคร จารุจินดา : สมัยก่อนคือให้ใบแดง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ให้ใบแดง ๑ ปี ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐

ประธาน : ยังไม่พูดถึงศาลนะครับ

นายอัคร จารุจินดา : ถูกเพิกถอนมันไม่ใช่เป็นคดี ไม่ใช่เป็นความผิด เป็นแต่เพียงว่าถูกสั่งให้ไม่มีสิทธิเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นไม่ต้องถึงที่สุดอะไรใด ๆ ทั้งสิ้น

ประธาน : ถ้าตัว กกต. เป็นคนสั่งมันจบ และไปฟ้องอะไรก็ไม่ได้ คำสั่งของ กกต. เป็นที่สิ้นสุด แต่ว่าเมื่อตอน กกต. จะไปฟ้องเอาผิดเขา มันก็ต้องดูว่าเขาผิดหรือไม่ผิด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งถ้าเป็นรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ก่อนประกาศผลเลือกตั้ง กกต. สั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งอันนั้นถึงที่สุด ก่อนประกาศผลนะครับ

ประธาน : หลังประกาศผลจะต้องไปศาล เพราะฉะนั้นก็ต้องรอถึงที่สุด เว้นแต่เราจะไปเขียนว่า ตอนไปฟ้องศาลให้ กกต. สั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และเมื่อศาลประทับรับฟ้องแล้วระหว่างนั้นให้ถือว่าอยู่ระหว่างการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มันจะยาวไปไหมครับ คืออันนี้เพราะว่าในมาตรา ๙๑ (๒) มันจะโยงไปถึงเรื่องสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในมาตรา ๙๓ ด้วย เพราะในมาตรา ๙๓ เขาอ้างมาตรา ๙๑ (๒) มา มันก็จะเกิดปัญหาว่าคนที่ถูกศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ตัดสินในคดีอาญา

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

และยังไม่ถึงที่สุดจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเปล่า คือมันเป็นประเด็นคดีกันมา แม้กระทั่งฟ้อง กกต. ก็มี พอ กกต. สั่งไม่รับสมัครว่ามีคำพิพากษาคดีอาญาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสั่งไม่รับ เขาก็ฟ้องคดีอาญาเขาบอกคดีเขายังไม่ถึงที่สุด

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นต้องไปเขียนใหม่ถ้าจะเอาอย่างนั้น ห้ามแต่เฉพาะคนที่สมัคร (๒) เอาออกนะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ข้อเสนอ แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด ที่เขาเสนอนะครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ไม่ทราบจะเกี่ยวหรือเปล่า แต่ว่า สปท. บอกว่าให้เพิกถอนคนที่ต้องคดีเรื่องความมั่นคงกับเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คดีที่ถูก กกต. สั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตอนนี้จะไม่มีการฟ้องแล้วครับ เพราะว่าอันนี้รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เลิกมา ๒ ปี มันน่าจะไม่มี

ประธาน : ของใหม่อาจจะไม่ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ของใหม่ กกต. ไม่มีอำนาจเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งอยู่แล้ว ตามรัฐธรรมนูญ

ประธาน : เราให้เพิกถอนสิทธิสมัคร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ให้เฉพาะ กกต. สั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งชั่วคราว จะไม่มีอำนาจ กกต. เรื่องนี้แล้ว เอาเฉพาะศาลก็พอกระมังครับ ถ้าตรงนี้แก้เป็นตรงนี้ ถ้าเป็นมาตรา ๙๑ ต้องเป็นคดีถึงที่สุดใช้ใหม่ครับ เพราะโดยหลักการตีความ มาตรา ๙๑ (๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ประธาน : ซึ่งต่อไปก็จะมี

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มันก็จะมีที่เป็นพวกคดีอาญาอื่น ๆ ที่คดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และศาลเขาสั่งเพิกถอนสิทธิแต่มันยังไม่ถึงที่สุดเขาจะมีสิทธิที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งหรือเปล่า

ประธาน : ให้เขาใช้ไปคดียังไม่ถึงที่สุด ลงคะแนนเดี๋ยวไม่เป็นไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็ให้ลงคะแนนได้หรือครับ

ประธาน : ที่เรากังวลคือคนมาสมัครมันทำให้เราเดือดร้อน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ส.ส. ก็คงจะที่เขาเสนอมา นอกนั้นจะอยู่ในเรื่องของ ๒๐๐ กว่า

ประธาน : ใครมีอะไรอีกไหมครับ เชิญครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ท่านประธานครับ พอดีเมื่อตอนช่วงเที่ยงไปอัดรายการทีวีที่อาจารย์ชาติชายติดต่อไว้ ไปพูดเรื่องลักษณะต้องห้าม ที่นี้คุณวรวิทย์ที่เขาเป็น สปช. สปท. ที่เขาอยู่เดลินิวส์เขาบอกเขาเสนอมาเรื่องให้แสดงแบบรายการเสียภาษีคล้าย ๆ กับที่ท่านธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ เสนอมาในกระดาดขวงหน้า ๒๐ ที่นี้ผมก็ตอบเขาไปว่าเราเคยคุยกันเหมือนกัน ที่นี้เราคุยกันแล้วเราบอกว่าเรากำหนดอันนี้คล้าย ๆ เป็นฐานเพราะว่ามันจะเป็นฐานสำหรับทางวุฒิสภาด้วย และวุฒิสภาเราไม่ยอกำหนดอันนี้เพราะกลัวว่าคนที่เป็นคนธรรมดาสามัญทั่วไป เพราะว่าคนเสียภาษีมีแค่ประมาณ ๘,๐๐๐,๐๐๐ คน คนที่ไม่เสียภาษีก็น่าจะมีสิทธิสมัครด้วย เขาก็บอกที่น่าจะเขียนว่าให้ยื่นแบบ แต่ถ้าไม่ได้เสียภาษีก็บอกว่าไม่เสียภาษีชาวบ้านจะารู้ แล้วเขาบอกว่าเขาจะไปตามดูว่าตกลงแล้วคนที่มาสมัครใครเสียภาษีเท่าไร เขาพูดอย่างนั้นนะครับ ที่นี้ก็เลยอยากจะมา convey ให้ที่ประชุมทราบว่ามีคนยกอันนี้ขึ้นมาแล้วเพ็ญม้นจะคล้าย ๆ กับที่ท่านธีรยุทธเขียนขึ้นมาในตารางขวงหน้า ๒๐ เหมือนกันครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตเสริมด้วยครับท่านประธาน ของ สปท. นอกจากคดีความมั่นคงกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่เป็นข้อต้องห้ามแล้ว เขาก็เสนอว่าเรื่องการไม่แสดงการเสียภาษี ๓ ปี หรือแสดงแล้วเป็นที่จกให้ถือว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติด้วยนะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ มีอีกแง่มุมหนึ่ง มีนักธุรกิจใหญ่เขาคุยกับผม เขาบอกว่าการที่เราบัญญัติเรื่องการที่ว่าต้อง declare เรื่องการเสียภาษีมาย้อนหลัง ๓ ปี หรือ ๕ ปี อะไรก็ตามเป็นการสกัดกั้นหลายคนที่จะเข้ามาในวงการการเมือง เขาเป็นคนดีนะครับ แต่ว่าบางอย่างเขาไม่อยากจะ declare ภาษี อาจจะเหตุผลอะไรก็ตาม ทำให้เป็นการกำกับคนดี ที่อาจจะดี แต่ว่ามีปัญหาเรื่องการ declare ภาษี ทำให้คนที่เข้าสู่วงการเมืองน้อยลงไป เขาบอกถ้าเราไม่เคร่งครัดเรื่องนี้มากนักก็ทำให้คนเข้ามาในวงการเล่นการเมืองมากขึ้น และจะได้คนที่น้ำดีใหม่ ๆ เข้ามานะครับ เพราะเราไป stick เรื่องนี้กันมากเกินไป ทำให้อีกช่องหนึ่งเป็นการกำกับคนที่เข้ามาในวงการการเมืองมากเกินไป อันนี้ก็มาเล่าให้ฟังเท่านั้นเองผมก็ไม่ได้เชิงเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยนะครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ อันนี้ผมไม่ได้ฟังจากที่ สปท. สปช. เสนอมานะครับ แต่จากชาวบ้านที่ไปเวทีต่าง ๆ เขาก็บอกว่าทำไมเราไม่กำหนดเรื่องภาษี เพราะว่า เขาเห็นในระดับบ้านเขาเป็น ส.ส. ไม่ได้เสียภาษีเพราะว่าใช้คนอื่นหาเงินใส่ชื่อแทนหมดเลย แต่ตัวเองมีเงิน มีอิทธิพล คือพูดง่าย ๆ ไม่ใส่ชื่อ ทุกวันนี้ในระดับกรุงเทพฯ ก็มีไม่ได้เสียภาษี มีเงินเยอะแยะไปหมดเลยเพราะใช้คนอื่นหาเงินให้หมด อย่างนี้ครับแล้วก็มีสมัครได้ ถ้าเรากำหนด

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เปมิศา ๖/๕

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ให้ต้องยื่นแบบภาษีแล้วบอกว่าไม่เสียภาษีแล้วมันก็จะมีคนไปคุยให้เองว่าเพราะอะไรถึงไม่เสียภาษี ก็จะดีนะครับ อันนี้เขาก็บอกว่าบ้านเรามันมีอย่างนี้จริง ๆ ครับ รวยล้นฟ้าแต่ไม่ต้องเสียภาษี เพราะมีคนเสียแทนหมด

ประธาน : เชิญครับ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณท่านประธานครับ คืออย่างที่อาจารย์ชาติชาย พูดถึงบ้านอื่นเมืองอื่นเขาการเสียภาษีมันเป็นหน้าที่ จริง ๆ เขาเขียนว่ามันเป็นหน้าที่ด้วยในรัฐธรรมนูญ แต่ไม่ว่าด้วยเหตุผลกลใดคนมีเงินประเทศไทยก็หลีกเลี่ยงภาษีกันเยอะนะครับ ที่นี้ในคราวตอนชุด กรรมการก็เขียนเรื่องนี้ไว้ครับ เดิมทีเขียนไว้ ๕ ปี แล้วทางสภาปฏิรูปแห่งชาติขอปรับเป็น ๓ ปี ปัญหาที่มีประการเดียวครับ ก็ต้องประสานกับทางสรรพากรเพื่อที่จะให้ทุก ๆ คนต้องยื่นแบบ เพราะว่าไม่อย่างนั้นก็จะมีคนบอกว่ามันไม่ได้ยื่นแบบ เพราะว่าไม่ต้องเสียภาษีรายได้ไม่ถึง หรืออะไรก็แล้วแต่ ถ้าให้ทุกคนยื่นแบบไม่ต้องเสียภาษีก็บอกไปว่าไม่ต้องเสียภาษี ซึ่งทางนั้นก็บอกมาว่า ในบางประเทศให้ยื่นแบบแสดงเงินได้ ก็คือคุณได้เงินเท่าไรก็ว่ามา ถ้ามันยังไม่ถึงขั้นที่ต้องเสียภาษี ก็ไม่ต้องเสียภาษี ถ้าถึงขั้นเสียภาษีก็ต้องเสียภาษี เท่ากับว่าทุก ๆ คนก็ต้องยื่นแบบ แม้กระทั่งคน ไม่มีเงินได้ก็ต้องยื่นไปบอกว่าไม่มีเงินได้ มันก็เลือกได้ จะยื่นแบบแสดงภาษีโดยบอกไม่ต้องเสียภาษี หรือว่าจะยื่นแบบเงินได้โดยบอกว่าไม่มีเงินได้ แต่ทุก ๆ คนต้องเข้าสู่ระบบ ถ้าทำแบบนั้นเขาก็บอกว่า ไม่มีปัญหา แต่ถ้าหากว่าคนไม่เข้าระบบภาระจะตกหนักที่สรรพากร เพราะสรรพากรต้องมาไล่เช็คให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาในยามที่จะมีการสมัครรับเลือกตั้ง ทุก ๆ คนก็ต้องวิ่งกันสารพัด แล้วก็ต้อง มาให้สรรพากรเป็นคนตรวจ ซึ่งสรรพากรอาจจะตรวจสอบไม่ได้ละเอียดถี่ถ้วน มันก็จะส่งผลให้ พอสมัครไปแล้วค่อยมาตรวจเจอ คนที่เพิ่งโดนตรวจพบก็มาฟ้องสรรพากรอีก สรรพากรก็เลย กลายเป็นคนต้องมารับผิดชอบเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ต้องคุยกับทางสรรพากรว่าจะสามารถ ดำเนินการได้ในทางปฏิบัติมากน้อยแค่ไหนครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : อย่างนี้ตีใหม่ครับ ตอนออกกฎหมายลูกค่อยไปกำหนด

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมเห็นด้วยกับอาจารย์เจษฎ์ครับ เพราะว่ามันจะทำให้ เป็นการขยายฐานภาษี ปัจจุบันผมว่ารัฐบาลเองเป็นคนที่มีนโยบายให้คนเรียกภาษีกันเอง ก็มีมาตรการ มีกองทุนต่าง ๆ ที่บอกว่าไม่เสียภาษี เราก็มไปซื้อกันพวกกองทุนอะไรต่าง ๆ นโยบายรัฐบาล ทำให้คนไม่ต้องเสียภาษี

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : ซึ่งความจริงก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร เพราะคนที่มาสมัครรับเลือกตั้ง คนที่ได้อย่างไรมันก็ต้องเสียภาษีตอนมารับเงินเดือนอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าจะสมัครปีก่อนหน้านั้น ก็ไปยื่น ภ.ง.ด. ๙๐

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าอย่างนี้ในวุฒิสภาต้องเขียนเหมือนกันไหมครับ เอาเฉพาะ ส.ส. ใช้ไหมครับหรืออย่างไร

ประธาน : พอเขียนอันนี้ก็ต้องไปเขียนอันโน้น

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ นายของการที่เราเติมตรงนี้ไป มันมีนัยไหมครับว่าข้อมูลของการยื่นแบบเป็นข้อมูลสาธารณะที่ประชาชนสามารถจะรู้ว่าผู้สมัครรายนี้ เสียภาษีหรือไม่เสียภาษีเท่าไร หรือว่าจะเป็นข้อมูลที่ กกต. เก็บไว้เฉย ๆ ครับ

ประธาน : ก็แล้วแต่กฎหมายกำหนด

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : อันนี้คือแล้วแต่กฎหมายลูกใช้ไหมครับว่าในกฎหมาย จะกำหนดว่าหลักฐานการเสียภาษี คือถ้าจะไปขอใช้สิทธิดูก็เรื่องหนึ่งแต่ไม่ได้เอามา คือก็จะ ป้องกันประเด็นที่ท่านรองฯ สุพจน์ว่าเหมือนกันเพราะบางคนเขาอาจจะไม่ยอมให้ใครมารับรู้เขา แต่ว่าขณะเดียวกันก็ถูกตรวจสอบได้ถ้าไปใช้สิทธิขอตรวจสอบ เข้าใจผมไหมครับแบบนี้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมสนับสนุนอาจารย์ศุภชัยเพราะเขาบอกว่าถ้า Declare ภาษี แต่ไม่ต้องเปิดเผยเขายินดีที่จะเข้ามาวงการมากกว่า เพราะว่าถ้าเปิดเผยเขาก็อาจจะมีปิดนิดปิดหน่อย ก็ถูกเล่นงานทันทีเลย

ประธาน : ไม่ใช่ตัวภาษีหรอกที่เขากลัว แจ่งทรัพย์สินต่างหาก

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : อาจจะใช่ครับ

ประธาน : ซึ่งกำลังนั่งคิดอยู่ว่าที่เราแจ่งทรัพย์สิน ถ้าเวลาถึงกฎหมาย ป.ป.ช. จดไว้หน่อย การผิดพลาดไม่เกินร้อยละหนึ่งในจำนวนทรัพย์สินที่มี แต่ว่าร้อยละหนึ่งแต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ยังไม่ถือว่าเป็นการผิดพลาด เพราะถ้าคนมีเงินแสนล้านบาท ร้อยละหนึ่ง มันร้อยล้านบาท เพราะฉะนั้นเรา fix ไว้ที่ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อจะหลงลืม ร้อยละหนึ่งสำหรับ พวกเรากี่ ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อลืม declare แหวนไปสักวง เข็มขัดไปสักเส้นหนึ่งอะไรอย่างนี้ ตอนนั้นเราค่อยไปเขียนในกฎหมายลูกแต่ยังไม่ควรเขียนในที่นี้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมว่าจุดนี้จะทำให้คนเข้ามาในวงการเมืองมากขึ้นนะครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : จริง ๆ น่าเห็นใจเศรษฐกิจ คุณไปเอาคุณเจริญมารับรองเขาติดคุกเปล่า ถึงยกเว้นให้ร้อยละหนึ่งผมว่าก็เกิน เพราะเขาอาจจะลงลิ้มโดนดไปปีกหนึ่งก็ได้เพราะมันซ่อนอยู่ที่ไหนก็ไม่รู้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ ในมาตรา ๘๖ เรื่องหลักเกณฑ์การคำนวณ อันนี้มันเป็นในการเลือกตั้งทั่วไป น่าจะเติมว่าในการเลือกตั้งทั่วไป เพราะว่าในมาตรา ๗๙ มาตรา ๘๓ เรื่องการเสนอชื่อนายกฯ เขาจะบอกในการเลือกตั้งทั่วไป อันนี้มันใช้ในการเลือกตั้งทั่วไป

ประธาน : อันนี้มันจะใช้ตอนเลือกตั้งทั่วไปหรือเปล่าตอนที่เลือกตั้งซ่อม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้เป็นการนับของการเลือกตั้งทั่วไป

ประธาน : น่าจะตอนที่ไปซ่อมที่หลังกระมังครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ซ่อมที่หลังก็อยู่ในการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งนี่

ประธาน : มันเข้ามาเป็นแล้ว แล้วถูกออกไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มันก็มาจากการเลือกตั้งทั่วไป

ประธาน : อันนั้นมันจะคำนวณใหม่จากอันนั้นเลยที่จะเป็นเหตุให้คนเขาออกไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ว่ามันเป็นกระบวนการ

ประธาน : เพราะอันนี้ผมคิดว่ามันวางไว้เป็นกลาง ๆ เพราะว่ากรณีที่มีมันพ้นไปแล้ว หรือมันตายเราเขียนไว้แล้วว่าไม่ให้เอามาคำนวณ เพราะฉะนั้นการคำนวณนี้ก็จะมีแต่การคำนวณเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหญ่กับตอนซ่อม สมมุติได้มา ๙๕ อีก ๕ ก็ต้องไปเลือกก็ต้องคำนวณด้วยวิธีนี้ หรืออยู่ไปอีกปีหนึ่งแล้ว กกด. ไปสอยมา ถ้าทุจริตเราก็ให้คำนวณใหม่อีกเหมือนกัน เพราะฉะนั้นมันจะได้ไม่เกิดเป็นปัญหาว่าตรงนั้นถือเป็นการเลือกตั้งทั่วไปหรือเปล่า แต่ถ้าเป็นการที่มันขาดหายไปแล้วเราไม่ให้เอามาคำนวณเราบอกไว้แล้ว เราเขียนไว้แล้วว่าไม่ต้องเอามา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อีกนิดหนึ่งครับ ในมาตรา ๘๗ กรณีที่ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งรายได้ได้รับคะแนนมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใด อันนี้มันใช้รวมทั้งการเลือกตั้งซ่อมด้วยใช่ไหมครับ คือคนได้เป็น ส.ส. จะต้องได้คะแนน คือพูดง่าย ๆ ว่าทุกกรณี แต่ที่นี้ในมาตรา ๘๗ เรามีคำว่า ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งนั้นอีก มันทำให้เกิดปัญหาเรื่องการตีความ เราน่าจะตัดคำว่า ทั่วไป ออกไหมครับ หมายความว่าใช้ทั้งหมด ใช้ในการเลือกตั้งซ่อมด้วย ในข้อความที่ว่า ผู้สมัครรายนั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งอื่น ๆ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ในร่างมาตรา ๘๗ กระทบยุดิธรรมเขาก็ให้ข้อสังเกตว่าจะทำให้การเลือกตั้งซ้ำ ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด เขาตั้งข้อสังเกตมาอย่างนี้

ประธาน : มันต้องเกิดอะไรขึ้นสักอย่างถูกไหม ก็ไหน ๆ ก็ Vote No ชนะ มันต้องเกิดอะไรขึ้นแล้ว แต่มันก็ต้องไปดูแล้วว่าเกิดอะไรขึ้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็จะไม่ได้อยู่อย่างนั้น แล้วมันก็ไม่ถึง ๙๕ เปอร์เซ็นต์

ประธาน : แสดงว่ามันต้องเกิดปัญหา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : นั่นสิ แล้วมันจะแก้อย่างไรถ้ามันซ้ำ ๆ อยู่อย่างนี้ ๖ เดือนก็ยังไม่ได้

ประธาน : ก็เลือกกันไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็เลือกซ้ำอยู่อย่างนี้ ไม่ถึง ๙๕ เปอร์เซ็นต์สักที ก็ไม่ชนะ Vote No สักที ๖ เดือนก็แล้ว ไปอีก ๓ เดือน เป็น ๙ เดือนก็ยังไม่ได้อีก อันนี้ที่เขาเป็นห่วง

ประธาน : ก็แสดงว่าบ้านเมืองมันไปไม่ได้ ต้องเกิดอะไรขึ้น ขนาดคนในประเทศ Vote No เกินกว่าร้อยละ ๕ ของ ส.ส. แสดงว่าต้องเกิดอะไรขึ้น ต้องปล่อยให้ธรรมชาติมันเยียวยาของมันเอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มีคนสมัครใหม่ก็ยังไม่ได้คะแนนมากกว่า Vote No เมื่อปี ๒๕๔๙ ก็มีพรรค Vote No คนไม่ Vote No เกือบ ๑๐ ล้านเสียง ตอนนั้นพรรคประชาธิปัตย์ไม่ลง

ประธาน : ก็แปลว่ากระบวนการมันต้องเกิดอะไรขึ้น คนปฏิวัติเขาจะได้มีเหตุ เพราะเราเขียนให้แก้ทางออกธรรมดาไม่ได้ มันก็มีเหตุปฏิวัติ มีคนเขาเสนอว่าให้แยกเป็นรัฐธรรมนูญหลาย ๆ ฉบับ หมวด ๑ หมวด ๒ แยกเป็นฉบับหนึ่ง หมวด ๓ ก็แยก หมวด ๔ หมวด ๕ ก็แยก แล้วหมวดที่ว่าด้วยการเมืองแยกไว้อีกฉบับหนึ่ง เวลาปฏิวัติจะได้เลิกแต่ฉบับนี้ พวกนั้นไม่ต้องเลิก

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ เมื่อสักครู่นี้มีการแก้ไขมาตรา ๗๗ ที่นี้เราไม่ได้บอกเรื่ององค์ประชุม พอติมาตรา ๒๒๒ เราใส่ว่าไม่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาซึ่งหยุดปฏิบัติหน้าที่ อันนี้เราจะใส่ด้วยไหมครับ

ประธาน : อันนี้ไม่มีปฏิบัติหน้าที่

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : เวลานั้นองค์ประชุมจะนับกันอย่างไรครับ มาตรา ๒๒๒
วรรคสี่

ประธาน : วันนี้ขออนุญาตเอาแค่นี้ เรื่องที่ผมคุยกับอาจารย์วิชญ์ไม่มีอะไรมาก
ไปกว่าที่หนังสือพิมพ์มันลง มีเท่านั้นละ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ หนังสือพิมพ์พาดหัวไม่ตรงกัน Version
ต่างกัน

ประธาน : รวมความว่าไม่ได้มีอะไรให้เราต้องกังวล เป็นประโยชน์กับเราในลักษณะ
ที่ว่าใครเขาเสนออะไรมาถ้าเราไม่เห็นด้วยแล้วอาจจะอะลุ่มอล่วยเราก็อย่าไปแก้อ้างใน
แล้วก็เขียนบทเฉพาะกาลให้เขาพอชั่วคราวซึ่งเราก็คิดอย่างนั้นอยู่แล้ว แต่ตัวอย่างนี้
อย่าไปยกให้สื่อฟังนะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาตประกาศนิดหนึ่งครับ อาจารย์ชาติชายครับ
วันที่เราจะไปคุยที่นิด้าเราจะมีรูปแบบอย่างไร แล้วเรามีเอกสารอะไร ตอนนี้อย่าทราบเลยว่า
ใครที่ไปนิด้ามีกี่ท่าน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เรียนอย่างนี้ครับ กำหนดการของเวทีที่ไปรับฟัง
หรือไปอธิบายให้กับสภาองค์กรชุมชนทุกแห่งในวันเสาร์-อาทิตย์นี้ และวันเสาร์-อาทิตย์หน้า
ซึ่งฝ่ายเลขานุการก็แจกกำหนดการให้แล้ว รูปแบบก็เหมือนกับที่เราไปต่างจังหวัดในสมัย
คณะกรรมการของอาจารย์นิติพันธุ์ไป ก็คือมีอยู่ด้วยกัน ๓ ช่วง ช่วงแรกเป็นการฉายวิดีโอท่าน
ประธานพูดในรายการจุดเปลี่ยนประเทศไทยครั้งสุดท้าย ซึ่งสรุปหมวดใหญ่ ๆ ไว้ชัดเจน
ให้เขาดูประมาณ ๑๕ นาที หลังจากนั้นท่าน กรธ. คนใดคนหนึ่งก็จะขึ้นไปอธิบายเล่าภาพรวม
ของร่างฉบับนี้ ซึ่งจะมีแผ่นใสที่อาจารย์อุดมเคยใช้ ท่านก็จะเลือกพูดโดยเฉพาะตัวสาระ แผ่นใส
ของอาจารย์อุดมมันมีด้วยกัน ๓ ส่วนในนี้ เริ่มต้นจากสภาพปัญหาการเมืองไทย และตามด้วย
สาระของมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญชั่วคราว แล้วจึงจะมาพูดถึงสาระสำคัญของร่างของเรา
ท่านก็อาจจะตัดบทพูดสาระสำคัญของร่างของเราก็ได้ จะได้ไม่เสียเวลามาก แล้วต่อด้วยชุดที่ ๒
ที่ทำให้มา พุ่งนี้เลขานุการจะเอาไปด้วยเพื่อจะได้ขึ้นจอให้ท่าน ชุดที่ ๒ จะเป็น PowerPoint
ที่ชี้ให้เห็นว่าเราได้ปรับแก้อะไรบ้าง เริ่มตั้งแต่หมวดที่ ๑ มาจนถึงหมวดที่ ๖ เรื่องสิทธิเสรีภาพว่า
เราได้ปรับแก้แบบนี้ ๆ เพราะเรารับฟังมาแล้ว อันนี้ก็คือส่วนต้น หลังจากนั้นก็จะแยกกลุ่มเป็น

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๔ กลุ่มบ้าง ๗ กลุ่มบ้าง ๙ กลุ่มบ้าง เรื่องกลุ่มอยู่ผู้จัดก็คือตัวแทนของสภาองค์กรชุมชน ในเขตจังหวัดนั้นเขาจะคุยกันเบื้องต้น เพราะเขาจะเตรียมห้อง เตรียมวิทยากร และเตรียมหัวเรื่อง เขาก็จะแบ่งกลุ่มกันไปพูด ท่าน กรธ. ก็เดินไปอธิบายถ้าเขาถามหรือว่าไปฟังตามห้องต่าง ๆ เหมือนอย่างที่อาจารย์เชียรชัยก็เคยทำมา ท่านอภิชาติก็ไปมาแล้ว เสร็จแล้วก็จะรับประทานอาหารกลางวัน และหลังจากนั้นเขาก็จะกลับมานำเสนอแต่ละกลุ่มว่าเขาเห็นอย่างไร มีอะไรเพิ่มขึ้นมา เราก็รับไว้ แล้วก็กล่าวขอบคุณ เลิกประมาณ ๑๖.๐๐ นาฬิกา อุปกรณ์การแจกฝ่ายเลขานุการ เขาก็จะเตรียมตัวสรุปของสาระสำคัญที่ท่านปรารถนาให้เอาไปแจกให้ผู้ฟัง ส่วน PowerPoint ที่ผม print ออกมา ทางฝ่ายเลขานุการก็จะ print ในมือท่านที่นัด พร้อมทั้งเขาจะเตรียม file ของ PowerPoint นั้นเอาไปใส่ในเครื่องที่จะขึ้นจอด้วย แล้วจะมีเจ้าหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร อย่างน้อย ๓ คนที่จะไปด้วยในแต่ละจุด

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือตอนเช้าจะมีประธานกล่าวเปิดหรือเปล่า

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ไม่มีครับ ท่าน กรธ. ทักทายสวัสดิ์เลย ไม่มีใครเป็นประธาน เขาก็ถือว่าเราจัดสถานที่เพื่อให้เราไปหารือ อธิบายให้ฟังว่ารัฐธรรมนูญเป็นอย่างนี้ ๆ ๑. ให้เข้าใจได้ตรงเพื่อจะแก้กระแสบิดเบือนที่เขาไปฟังว่าเขาไม่ถูกอย่างไร ขณะเดียวกันก็เพื่อให้เห็นว่รอบแรกที่ท่านเสนออะไรขึ้นมา ใครพูดอะไรมาเราก็ไม่ต้องดิงนะ เราก็ปรับแก้อะไรต่าง ๆ โดยเฉพาะหมวดว่าด้วยสิทธิเสรีภาพซึ่งเขาจะสนใจมาก เพราะว่าชุมชนต่าง ๆ เขาก็ไปติดตามภาพจากตัวเขียนในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ กับรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ พอเอามาเขียนสไตล์เรา เอามาไว้ตรงหน้าที่เขาไม่เข้าใจ บอกว่ามันหายไปไหน รัฐจะทำให้ แล้วถ้ามันไม่ทำละ เราบอกฟ้องได้ ฟ้องได้ที่ไหน ไม่เห็นจะได้อะไรขึ้นมา ฟ้องก็ไม่เคยชนะสักที

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือตอนแรกผมเข้าใจว่า กรธ. ทุกท่านที่จะไปขึ้นบนเวทีหมด แล้วส่วนไหนมีข้อสงสัยก็ให้ กรธ. อธิบายหมวดนั้น จุดนั้นให้ที่ประชุมฟัง ถ้าเป็น กรธ. ท่านเดียวก็เหมาหมดเลย

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ใช่ครับ ทุกเวทีเราจะขอให้ มี ๒ คน แต่บางเวทีมีแค่คนเดียว ถ้า ๒ คนขึ้นไปทั้งคู่แล้วท่านก็ไปแบ่งว่าใครจะพูดส่วนแรก ใครจะพูดเสริม หรือคนเดียวจะเหมาหมดก่อน แล้วพอใครถามอะไรมาก็ช่วยกันอธิบาย อันนี้ก็ตามอัธยาศัยของชุดที่ไป

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ไม่ทราบว่ามีใครไปบ้าง จะได้วางตัวกันได้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ที่นิต้าก็มีท่านรองสุพจน์กับท่านประพันธ์ ท่านตกลงกันไปแล้วว่าท่านจะพูดอะไร อย่างไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ตอนแรกทราบว่ามีหลายคน ตอนนี้อย่างไปไหนหมด

นายภัทร คำพิทักษ์ : วันเสาร์ใครไปร้อยเอ็ดกับผม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เดี่ยวผมเช็กให้ นะ

ประธาน : ฝ่ายเลขานุการเขาหยุด active หรือยัง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ที่เรากำหนดนัดกับพวกท้องถิ่นเขาไว้มันจะไปถึงวันที่ ๕ เฉพาะเสาร์ อาทิตย์

ประธาน : เราควรหยุดครับ เราไปฟังเขาอีกไม่ไหวแล้ว ผมอยากแนะนำว่า ที่ไปถึงแล้วไปบอกเขาว่าเราได้แก้อย่างนั้น ๆ เขาฟังไม่ถนัดปากหกรอก ก็ให้เขาพูดไป พอเขาฟังเสร็จแล้วก็ตักดูได้ว่าเรื่องที่เขาขอ นั้นเราแก้แล้วหรือยัง ถ้าเราแก้แล้วเราก็บอกเขา

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าอย่างนั้นตัวที่เราแก้แล้วก็เก็บใส่ไว้ก่อน อย่าเพิ่งไปฉาย

ประธาน : ถ้าท่านบอกว่าแก้แล้ว เขาก็เอาจากตรงนี้แล้วมาบอกให้ท่านแก้เพิ่มอีกหน่อย ที่นี้ท่านก็จะลำบาก

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ก็เปลี่ยนแผนนิดหน่อย เอาเฉพาะขั้นแรกก่อน

ประธาน : เข้าใจผิดกันมโหฬารเลยเกี่ยวกับองค์กรชุมชน ความจริงที่เราเคยพูดกับเขา คือเราต้องการให้ไปทำดาวกระจาย คือไปอธิบายให้เขาฟัง หมายถึงว่ารู้เรื่องนี้พอแล้ว มันคนละอันกับการรับฟังความคิดเห็น อย่างนั้นเราต้องระดมกำลังกันไป คือไปอธิบายให้เขาฟังที่ละหมวด ๆ แล้วเขาจะได้ไปดาวกระจาย แต่เวลาที่เขาจัดเขาก็กลับจัดในรูปแบบของการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งมันเลยเวลาของเราไปแล้ว ที่เราต้องการจะจัดตอนนั้นจริง ๆ คือเราจะจัดหลังจากที่เราทำร่างเสร็จแล้ว ตอนนั้นหมายความว่าเราเสร็จเรียบร้อยแล้ว พอไปทำตรงนี้ก่อน ถึงตอนที่เรา in need จริง ๆ เราจะลำบากแล้ว ผมก็คิดว่าไม่ได้รีบร้อนอะไรที่จะต้องทำ ก็เลยเฉย ๆ ไว้ก่อน ยังไม่ได้ไปคุย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขออนุญาตเรียนเสริมเพื่อจะเกิดความเข้าใจตรงกัน จุดจริง ๆ ก็อย่างที่ท่านประธานได้บอกเมื่อสักครู่ที่เราต้องการทำดาวกระจาย โดยเฉพาะหลังร่างสุดท้ายเสร็จแล้วเขาก็รับปากว่าเขาจะช่วยเรา แต่เขาบอกว่่าก่อนที่จะมีร่างสุดท้าย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๗/๕

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เนื่องจากว่าฉันมีกระแสบิดเบือนเยอะ เขาก็อยากจัดเวทีแล้วเชิญพวกเราไปพูดเพื่อจะอธิบายให้มันตรง เพราะลำพังเข้าไปพูดเองมันเหมือนกับไม่ถนัดปาก ไม่ได้เป็น กรธ. เขาพูดว่าเขาพูดเองก็ได้ แต่เกรงว่าจะคลาดเคลื่อน ถ้าเขาจัดเวทีเขาขอให้ กรธ. ไปช่วยสักคน ๒ คน จะได้เป็นตัวอ้างอิงได้ก็เลยเป็นที่มา แต่ดาวกระจายก็ยังมีอยู่แล้วเราก็ใส่ไว้แผนของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยครับ

ประธาน : แผนทำแล้วหรือ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ทำแล้วครับ เสนอคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ขึ้นมา แล้ววันนี้ก็มาคุยกันในกลุ่มของคุณนรชิตแล้วไปปรับแก้ สักวันจันทร์ อังคาร ผมจะนำเรียนท่านประธานอีกทีครับ ยังไม่ได้ออกไปไหนครับ

ประธาน : อย่าเพิ่งออก เพราะเราจะรูนมากช่วงนี้ไปจนถึงสงกรานต์ เพราะว่าพอเสร็จตัวนี้แล้วเราจะต้องมาระดมกำลังเขียนสรุปจัดทำ infor เป็นเล่มเล็ก ๆ เพื่อที่จะส่งไปให้ กกต. เขาพิมพ์แจกแทนเล่มใหญ่ แล้วช่วงนั้นเราจะวางแผนกันว่าจะออกไปอย่างไร เพราะมันจะมีเวลา ๓ เดือน เรายังไม่ต้องโหมตอนแรก ๆ ก็ได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : พวกผมคิดเบื้องต้นไว้เฉย ๆ ยังไม่ได้ไปไหนครับ

ประธาน : ลองคิดดูว่าจะใช้ประโยชน์ เพราะกองทัพตอนนี้เขาเริ่มตะลุยกแล้วก็จะเริ่มกระจายไปหมดทุกภาค ทาง กกต. เขาทำร่างการออกเสียงประชามติร่างพระราชบัญญัติ ผมได้มาชุดหนึ่ง เตียวผมให้ท่านไปก่อนดีกว่าเพราะท่านจะเชี่ยวชาญกว่าผม ถ้าไม่มีอะไรแล้วผมขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๒๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๒

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข